ANUL X No. 3000 — Ediția de seară — JOI 13 NOEMBRE 1897

Abonamente

Incep la 1 și 15 ale fie-cărei luni și se plătesc înainte

Un an în țară 30 lei; în străinătate 50 lei
Șase luni 15 „ „ „ 25 „
Trei luni 8 „ „ „ 13 „

Numărul 10 bani

In străinătate 15 bani

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

Anunciuri

Se primesc direct la Administrația ziarului

Linia pagina VI-a . . . . lei 0,50 bani
„ „ V-a . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . „ 2. „

La un mare număr de linii se fac reducții din tarif

Numărul 10 bani

Un număr vechiŭ 20 bani

Redacția PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

Administrația PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Ruperea tratativelor între liberali

Șase pagini

la fie-care ediție

Scrisoarea lui Ieszenszky

D. Sturdza trebue să fie vesel. A repurtat și el o victorie și crede că grație eĭ va scăpa să dea explicațiunĭ parlamentuluĭ. Pe cînd în cestiunea macedoneană a făcut fiasco, pe cînd sultanul îșĭ bate joc de guvernul romîn, primul nostru ministru a reușit să înduplice cabinetul unguresc ca să'ĭ scape situațiunea, întinzîndu'ĭ ca punte de scăpare scrisoarea luĭ Ieszenszky.

Orĭ-cine e puțin în curent cu mersul tratărilor dintre Pesta și Bucureștĭ, știe că scrisoarea adresată ziaruluĭ guvernamental *L'Indépendance Roumaine*, de către Ieszenszky, nu e de cît opera guvernuluĭ ungar care a consimțit să ușureze pozițiunea regeluĭ și a guvernuluĭ. In adevăr, d. Sturdza îșĭ zice azĭ că nu maĭ e motiv de a nu se decora Ieszenszky, de oare-ce el nu este atît de odios pe cît l'a arătat *Tribuna* și darea de seamă a proceselor în carĭ el a figurat ca procuror. Discuțiunea dar va fi scoborîtă în parlament la chestiunĭ de afirmațiunĭ și negărĭ.

Opozițiunea va acuza guvernul că a decorat pe un individ vrăjmaș de moarte al romînizmuluĭ, iar primul ministru fluturînd deasupra capuluĭ săŭ crisoarea consilieruluĭ regal din Pesta, va declara că acesta este bărbatul cel maĭ onorabil și cel maĭ bine-voitor cauzeĭ Romînilor de peste munțĭ.

Pentru a se ajunge aicĭ însă, cît timp pierdut în negocierĭ! Cîtă tîrguială și cîte umilințe și concesiunĭ vom fi făcut pentru ca fapta necugetată a regeluĭ, păcăleala ce i s'a făcut, să fie atenuată și scuzată!

Dimitrie Sturdza îșĭ face însă iluziune și de astă-dată, cum șĭ-a făcut în tot-d'a-una. E posibil ca parlamentul să tragă cu buretele asupra aceste trădărĭ de patrie a regeluĭ și a d-sale.

E însă alt parlament și alt judecător maĭ înalt de cît parlamentul; și înaintea luĭ, scrisoarea consilieruluĭ ungur nu face două parale. Opiniunea publică a condamnat și va condamna veșnic pe rege că a mers la Pesta și va înfiera pentru tot-d'a-una slugarnica purtare a ministeruluĭ actual care a consimțit să'l acopere, care n'a avut curagiul să protesteze și să se retragă pe o cestiune atît de mare ca aceasta.

Scrisoarea luĭ Ieszenszky, fiind o dovadă de vinovăția regeluĭ și de nemernicia politicianilor, e însă și o puternică probă de puterea opiniuneĭ publice. Cînd noĭ am dat semnalul de alarmă, întreaga țară a tremurat de indignare și a veștejit conduita acestuĭ rege străin de țară, care s'a pus în slujba Ungurilor ca să nimicească mișcarea națională. Pe această opiniune publică, regele și guvernul luĭ voesc să o adoarmă, să o liniștească, publicînd într'o foaie oficioasă scrisoarea decoratuluĭ, mărturie tardivă a consilieruluĭ ungur că el nu este aceea ce a fost acuzat a fi, un dușman al romînizmuluĭ.

Totul astăzĭ e prea tîrziŭ. Țara șĭ-a făcut deplina convingere că mergerea la Pesta a fost saŭ o prostie saŭ un act de trădare națională; decorarea luĭ Ieszenszky a întărit și maĭ mult a doua părere, și regele Carol nu'șĭ va putea șterge de pe frunte nicĭ odată epitetul ce i-l dă țara, acela de trădător, — orĭ cîte scrisorĭ ar maĭ trimete Ieszenszky și orĭ cît Banffy ĭ-ar da mînă de ajutor!

Const. Mille

SATIRA POLITICA

Altă vită

Celebrul Ieszenszky a devenit corespondentul gratuit al luĭ Georges Emanoil și al Cinematografuluĭ cu clopoțeĭ.

Intr'o scrisoare adresată ziaruluĭ cu apă de Meledic, celebrul afirmă că nu dînsul a susținut acuzația în procesul Memoranduluĭ și că această sarcină a fost îndeplinită de către d. Vită.

Care va să zică, nu Ieszenszky este acesta care... ci o altă Vită...

Din momentul ce sîntem lămurițĭ asupra acestuĭ punct și din momentul ce în procesul Memoranduluĭ n'a figurat Vita decorată cu „Coroana Romînieĭ“, ci alta rămasă în umbră, noĭ cerem guvernuluĭ să'șĭ repare de urgență greșala și să trimeată o nouă decorație d-luĭ Alexander Vita.

Vax.

Drumont

Cunoscutul antisemit francez și director al ziaruluĭ „Libre Parole“. Este acela care a făcut din cestiunea Dreyfus, o cestiune de rasă. Duce acum o violentă campanie în contra ex-căpitanuluĭ, campanie în care e inspirat și ajutat mult de maiorul Walsin Esterhazy, a căruia nevinovăție o susține cu multă energie.

Inst

CULISELE POLITICE

Ruperea tratativelor între liberali

D. Dim. A. Sturdza s'a decis să se prezinte înaintea corpurilor legiuitoare cu cabinetul actual fără nicĭ o schimbare.

Primul ministru crede că guvernul va avea concursul majoritățilorlor parlamentare și va putea guverna fără nicĭ o teamă de dezidențiĭ liberalĭ.

Pe aceștia îĭ și consideră acum ca o cantitate neglijabilă—cel puțin guvernamentaliĭ aŭ aerul că cred aceasta.

O declarație importantă

Un intim al d-luĭ Dim. A. Sturdza spunea erĭ:

—„Guvernul rămâne așa cum este compus și d. Dim. Sturdza este convins că va putea să guverneze cu aceste camere până la expirarea legislatureĭ. Drapeliștiĭ aŭ manevrat ast-fel in cât de unde astă primăvară creaŭ o forță redutabilă pentru guvern, azĭ sânt o cantitate neglijabilă. Eĭ se ocupă de Banca Generală și oameniĭ carĭ se amestecă in afacerĭ, nu pot să maĭ fie pasionațĭ in politică“.

La guvern saŭ în opoziție?

D. Dim. Sturdza, a maĭ spus amicul d-sale, a declarat categoric că orĭ rămîne la guvern ca șef recunoscut, orĭ va lua toate măsurile ca întreg partidul să cadă de la putere.

Unuĭ șef nu'ĭ e permis să se supue capricilor fie-căruĭ nemulțumit din partid; el e dator să impue disciplina partiduluĭ. De aceea D. Sturdza merge înaintea camerelor cu ministerul așa cum e compus și e hotărît să nu facă nicĭ un act care ar putea fi interpretat ca o concesiune făcută nemulțumiților și dizidenților.

Guvern energic

De astă dată d. Dim. Sturdza voește să se prezinte ca șeful unuĭ guvern energic și hotărât să infrunte orĭ-ce atac.

Dacă drapeliștiĭ vor căuta să facă dificultățĭ guvernuluĭ, eĭ vor fi silițĭ să se pronunțe pe față și să nu umble cu intrigĭ de culisă. Guvernul îĭ va ataca, dacă nu se vor astâmpăra, și ast-fel corpurile legiuitoare vor fi silite să limpezească lucrurile.

Și d. Dim. Sturdza crede că poate fi sigur că va avea majoritățĭ zdrobitoare in contra d-luĭ Aurelian, care a dovedit că nu e in stare să păstreze cu energie guvernul.

Ruptura

Această decizie a luat'o guvernul cînd a văzut că ceĭ de la „Drapelul“ vor să arate pe față că sînt în neînțelegere cu guvernul și fac chiar o manifestație în contra luĭ, prin refuzul de a participa la banchetul de la Craiova.

De acum se poate considera lupta deschisă între cele două tabere liberale.

Rep.

Austro-Ungaria și Romînia

Discursul luĭ Goluchowsky. — Răspunsul unuĭ ungur. — Bărbațiĭ noștri de stat.

La marea cuvîntare a contelui Goluchowsky, delegatul ungur Berzeviczy a dat un răspuns, din care credem că e bine să reproducem aci pasagiile privitoare la Romînia.

*

Iată acele pasagiĭ:

„Am avut de repetate orĭ ocaziunea ca să discut în această delegațiune, atitudinea Romînieĭ față cu monarchia noastră. Astăzĭ voĭ face aceasta cu atît maĭ mult, cu cît pot releva momente îmbucurătoare, ca simpatica participare a Romînieĭ la inaugurarea Porților de fer, entuziazmul cu care regele Ungarieĭ a fost primit anul trecut cu ocazia vizitei sale în Romînia, bucuria cu care această vizită a fost înapoiată de perechea regală romînă și decăderea hotărîtă a așa ziseĭ mișcărĭ iridentiste a Romînilor de dincoace și dincolo de Carpațĭ, decădere ce s'a putut observa tot maĭ mult în urma ultimelor evenimente.

*

„Aceste momente îmbucurătoare sînt în primul rînd însemnate și prețioase manifestațiĭ ale aceleĭ politice pacinice, amicale și din cale afară de înțelepte, pe care o reprezintă regele Romînieĭ însușĭ și natural că o dată cu el, guvernul săŭ. Aceasta ar fi de mare însemnătate într'un stat monarchic, chiar dacă importanța-ĭ n'ar crește prin calitățile personale și extraordinare ale actualuluĭ rege al Romînieĭ.

„Dar după opinia mea, părerile citate dovedesc și alt ce-va maĭ mult de cît faptul, prin sine destul de important, că regele Carol e un amic al monarchieĭ noastre.

*

„In baza faptelor putem constata că bărbațiĭ de stat aĭ Romînieĭ, cîtă vreme se află în opoziție, se lasă cu plăcere să fie condușĭ de curentele iridentiste, dar că imediat la putere, cred că e de datoria lor, să se opue după putință acestor curente“.

Nu credem să se găsească vre-un naiv care să primească cuvintele pline de o amabilitate pe carĭ delegatul ungur le rostește cu privire la țara noastră. In orĭ-ce caz însă, pasagiul privitor la camelionagiul bărbaților noștri de stat, îĭ pune pe aceștia într'o tristă lumină. Se poate să se maĭ găsească la noĭ diplomațĭ carĭ să creadă că asemenea imoralitățĭ, că schimbarea opiniilor după cum eștĭ în opoziție saŭ la guvern,—impun în străinătate. Noĭ știm însă că ele sînt menite să ne compromită în fața opinieĭ publice europene, și ne-am vedea silițĭ să protestăm, — dacă n'am ști că lucrurile se petrec într'adevăr așa.

Pol

Două chixurĭ

Intîiul chix l'a dat guvernul la Iașĭ unde n'a putut grupa împrejurul aceleiașĭ mese pe toțĭ liberaliĭ, pe ministerialĭ ca și pe răzlețĭ.

Acuma urmează al doilea chix.

Guvernul, nemulțumit de pățania suferită în capitala Moldoveĭ, șĭ-a propus să îndure un noŭ eșec și în capitala Olténieĭ, de aceea a hotărît ca banchetul să aibă loc în astă-seară.

Dar, pentru a tăia pofta ministerialilor și pentru a le scurta din iluziĭ, Drapelul *publică în No. de ierĭ, și cu litere subliniate, următoarele rîndurĭ:* „Membriĭ din gruparea „Drapeluluĭ“ carĭ aŭ fost invitațĭ la banchetul politic din Craiova, unde, după cum se știe, guvernul va lua parte, aŭ declinat această onoare“.

Care va zică, la banchet nu vor lua parte de cît intimiĭ cabinetuluĭ, așa zișiĭ ocultiștĭ, oameniĭ strînșĭ legațĭ de guvern.

Visul d-luĭ Stolojan este zădărnicit, prin urmare. Impăcarea cu aurelianiștiĭ, nu numaĭ că nu este făcută, dar nicĭ nu-ĭ pe drum de a se face, lucrurile sînt tot în stadiul în care eraŭ la închiderea Camerelor, situația d-luĭ Sturdza nu-ĭ de loc demnă de invidiat.

Așa banchet maĭ rar.

Dragoș.

Méline

Președintele consiliuluĭ de miniștri al Franțeĭ. Este un om politic de prima ordine și un fin diplomat. A știut să treacă printr'o mulțime de crize carĭ eraŭ cît pe aci să răstoarne ministerul săŭ. Afacerea Dreyfus pregătește ministeruluĭ un moment de criză.

O ultimă telegramă ne anunță că Méline ar fi consimțit la revizuirea procesuluĭ Dreyfus.

Tograf.

Parlamentul convocat

Ierĭ „Monitorul Oficial“ a adus decretul de convocare a parlamentuluĭ.

Cînd șeful statuluĭ și șeful guvernuluĭ șĭ-aŭ pus semnăturile pe acest decret, eĭ aŭ blestemat de sigur ceasul cînd s'a decretat regim parlamentar în Romînia.

Regele nu poate vedea în deschiderea uneĭ sesiunĭ parlamentare de cît nevoia displăcută de a citi mesaje cu aceleașĭ înșelătoare promisiunĭ; guvernul nu vede în parlament de cît un dușman, care îl poate hărțui, dacă nu învinge, pe care trebue adesea să-l îmblînzească prin cele maĭ imorale mijloace și a căruĭ inițiativă trebue s'o paralizeze cu orĭ-ce preț.

In special, convocarea de azĭ a parlamentuluĭ e pentru guvern unul din cele maĭ teribile suplicii la care se supune.

O opozițiune conservatoare îĭ lipsește aproape cu desăvîrșire și hîrțuelile toate îĭ vor veni din „sînul mareĭ familiĭ liberale“: în asemenea condițiĭ nu poțĭ lua nicĭ odată ofensiva, ci ieștĭ condamnat la o defensivă umilitoare.

De o operă legislativă a guvernuluĭ nicĭ nu poate fi vorba în actuala sesiune parlamentară, pentru că nu se va putea prezenta un singur proect, care să nu găsească un grup compact de adversarĭ în sînul așa ziseĭ „majoritățĭ“.

Convocarea parlamentuluĭ nu póte fi dar salutată de cât cu dorința ca sistemul electoral care ĭ-a dat naștere să fie zdrobit cât maĭ curând, și in locu-ĭ să intronăm sufragiul universal, singurul regim electoral care poate reda putere și prestigiŭ reprezentațiuneĭ naționale.

Saturn

O idee genială

(Scena reprezintă consiliul de miniștri. Membriĭ cabinetuluĭ sînt ca fierțĭ în oală. Singur Djuvărică e vesel și generalul Berendeĭ e nepăsător. Ferichide citește cu ochiĭ plinĭ de lacrimĭ: „Le dernier jour d'un condamné“, *de Victor Hugo).*

Dimitrie Sturdza (preumblîndu-se de-alungul săleĭ, vorbind singur). Iarășĭ parlamentul. Să daŭ ochiĭ cu deputațiĭ... Vizita de la Pesta... Ieszenszky.. E imposibil.

Al. Djuvara (tot vesel). Eĭ bine, amiciĭ meĭ, iubițiĭ meĭ colegĭ, ce hotărîm în privința mesagiuluĭ și a atitudineĭ parlamentuluĭ?

Cuconu Năstase. Uite, să facem cum e bine, să ne împăcăm.. să cădem la toemeală cu toțiĭ...

Dimitrie Sturdza (furios). Ce, ce împăcare? Nu sînt eŭ șeful?... Trebue să se supună...

Cuconu Năstase. Trebue, trebue... dar vezĭ că nu se supun.

Dimitrie Sturdza. Atuncĭ să-ĭ zdrobim.

Djuvara. Vorba romînuluĭ: „Ia-l de pe mine că-l omor“.

Ferichide (ridicând ochiĭ de pe carte) Toate bune, dar ce ne facem? Pe unde scoatem cămașa?...

Berendeĭ. Dacă i-am înrola în armată pe aurelianiștĭ, cu toțĭ opozanțiĭ..

Al. Djuvara. Fleacurĭ generale, fleacurĭ. Alt-ceva...

Haret (timid) Eŭ așĭ avea o idee...

Toțĭ (minunațĭ) Haret, și o idee! Curios! Spune-o repede.

Haret (sculîndu-se în picioare și tragîndu'șĭ gherocul)... D-v. știțĭ că parlamentul este o mare școală politică. Fiind decĭ o școală, și din cauza epidemieĭ febreĭ tifoide toate școalele fiind închise, guvernul are o patriotică datorie ca să închidă și parlamentul pentru a opri lățirea epidemieĭ.

Toțĭ. Bravooo! bravooo! Idee genială. Ne-aĭ salvat!.., *(se reped de pupă pe d. Haret, acesta însă cu modestia care caracterizează pe oameniĭ marĭ, se apără și se retrage în colțul cel maĭ întunecos al săleĭ).*

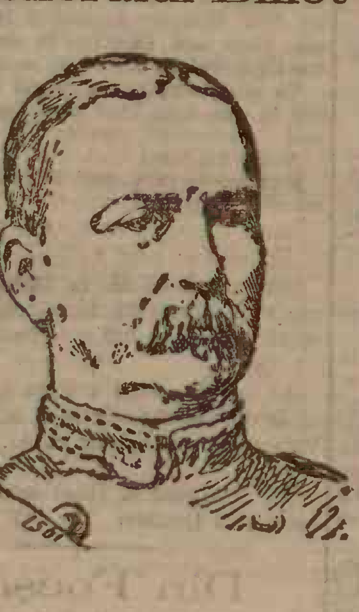
D. Sturdza se repede la telefon și ordonă d-luĭ dr. Felix ca imediat să adune consiliul sanitar superior pentru a'șĭ da opiniunea asupra necesitățeĭ de a amîna deschiderea parlamentuluĭ, din cauza febreĭ tifoide...

Toțĭ. (cu fețele vesele) Sîntem salvațĭ!...

Fonograf.

Atragem atențiunea cititorilor asupra interesantelor telegrame pe carĭ le publicăm în corpul ziaruluĭ, relativ la „Afacerea Dreyfus“.

Generalul Billot

Actualul ministru de războĭ, al Franțeĭ, este un vechiŭ soldat, care a luat parte la maĭ multe campaniĭ. Afacerea Dreyfus îĭ dă mult de lucru. Atacurile curg din toate părțile și generalul va trebui să lucreze cu multă agilitate, dacă nu va voi să cază victimă a agitațiunilor.

După cum se știe, generalul Billot a însărcinat deocamdată pe generalul Pellieux ca să facă o anchetă în afacerea Dreyfus-Esterhazy. Lumea curioasă și pasionată cere informațiĭ, ministerul de războĭ refuză să le dea, și a impus acelașĭ lucru tuturor ofițerilor, sub cea maĭ aspră pedeapsă.

Electr.

CARNETUL MEŬ

Roberto Fava

Specia asta de 'talienĭ carĭ se bagaŭ „filo-romînĭ“ la fondurile Ligeĭ mi-a fost în tot-dea-una suspectă.

Adecă de unde și pînă unde un pîrlit de Roberto Cațalano, care n'avea în patria d-luĭ un gologan pentru macaroni *saŭ* castane *prăjite—de unde pînă unde i s'aŭ aprins călcîile după „geanta latină“, așa că să-șĭ lase țara și să vie la noĭ să ne apere în potriva Ungurilor?*

Cu toate astea l'am primit cu tricolore la gară, am dat banchete bogate „în onoarea marcluĭ filo-romîn. Roberto Fava“, am devastat în onoarea sosireĭ luĭ în capitală infama și antipatriotica redacție a Adevăruluĭ*— și cînd am văzut că i s'aŭ strîmbat ghetele și cînd am remarcat că posedă ochelarĭ la pantalonĭ și că i s'a inverzit redengota, am început să „încurajăm industria filo-romînuluĭ“, am început să-ĭ plătim îndoite și întreite abonamente, ba la „memoriĭ“, ba la „Mesagere naționale“; l'am făcut proprietar de tipografie, și cînd n'am maĭ putut să-l ținem pensionar al Ligeĭ, ĭ-am dat serbărĭ in beneficiu prin toate grădinile capitaleĭ și l'am expediat îndărăt în patrie.*

Eĭ, cum a sosit mascalțonul la Italia, s'a pus să înjure mișcarea națională, care nu i-a asigurat o pensie viageră pentru activitatea luĭ filo-romînă la o sumă de banchete și alte fratelanțe cu șampanie.

Mascalțonul Fava ne-a administrat o lecție: să nu-l uităm moralitatea!

E. D. F.

Cronica teatrală

Nora

II

Am rezumat în articolul de erĭ subiectul aceste piese. Azĭ voiŭ face o scurtă analiză a ideeĭ pe care o susține Ibsen și care a dat naștere la multe și importante discuțiunĭ.

Dar maĭ înainte am să maĭ relevez cîte-va din amănuntele pe carĭ le-am trecut cu vederea în rezumatul publicat erĭ.

Un rol important îl joacă în piesă Crogstad, acela care a împrumutat banĭ Noreĭ. Am spus că acest Crogstad comisese un falș în tinerețe, falș care i-a distrus cariera de avocat și l'a redus la cea maĭ neagră mizerie, pînă ce foarte cu greŭ a putut să obție un post mic la Bancă. In viața luĭ Crogstad a jucat un rol important, d-na Linde pe care el o iubise mult cînd era fată, dar ea, de și împărtășea dragostea luĭ Crogstad, a fost nevoită să se mărite cu un altul, de oare-ce avea mamă și doĭ frațĭ de îngrijit și Crogstad era sărac. Această împrejurare din viața sa are o influență nenorocită asupra luĭ Crogstad și ea determină toate actele luĭ incorecte. In momentul în care, maĭ pe urmă, se hotărește Helmer să-l dea afară de la Bancă, d-na Linde e numită în locul luĭ, după stăruințele Noreĭ. D-na Linde fusese camaradă de școală cu Nora și după ce i-a murit bărbatul, a venit la Nora și o rugă să intervie la Helmer ca să-ĭ dea un loc la Bancă. Nora intervine fără ca să știe că locul devenit vacant este al luĭ Crogstad.

Cînd află aceasta, Nora destăinuește secretul eĭ d-neĭ Linde și aceasta lucrează pentru-ca să-l facă pe Crogstad să tacă. Amorul luĭ pentru d-na Linde se redeșteaptă și cum dînsa îĭ declară că încă'l iubește, și vrea să trăiască cu ea, Crogstad renunță la răzbunarea proectată în contra luĭ Helmer. De aceea el trimite Noreĭ polița cu iscălitura falșe. Ca factură piesa luĭ Ibsen este slabă, scrisorile atît de întrebuințate în melodramele vechĭ dezleagă și aci situațiunile. Dar analiza psichologică, ideia pusă în discuție și zugrăvirea caracterelor și moravurilor sînt atît de superioare, în cît factura nu maĭ are nicĭ o importanță și nu maĭ poate strica nimic.

Dar ce e maĭ important în această piesă, autorul șĭ-a înjghebat cu atîta putere discuțiunea asupra moraleĭ, în cît a reușit ca Helmer, reprezentantul moraleĭ, pe care o susține și o practică de sigur imensa majoritate a spectatorilor, este ridicul în fața acestor spectatorĭ.

Cînd ajungem la actul al 3-lea, morala luĭ Helmer e condamnată de public, înainte ca să se angajeze discuția teoretică de la sfîrșitul pieseĭ. De aceea cred că acea discuțiune teoretică de la sfîrșit este de prisos. Ea slăbește piesa și o face să piardă mult din influența puternică pe care o exercită asupra spectatorilor prin acțiunea eĭ!

Din acțiune am înțeles profunda deosebire dintre Nora, reprezentanta moraleĭ superioare, și Helmer, reprezentantul moraleĭ curente; ĭ-am absolvit de greșala comisă și care li se impută ca o crimă Noreĭ și luĭ Crogstad și am condamnat morala legilor care conduce adesea la fapte din cele maĭ imorale.

Este decĭ natural și logic ca acestea fiind constatările ce facem, ascultînd piesa, să primim fără ezitare chiar hotărîrea Noreĭ de a părăsi pe un bărbat cu care ea nu se poate înțelege în cele maĭ delicate chestiunĭ carĭ hotărăsc bunul traĭ.

Dialogul final este teza autoruluĭ și teza prezentată sub formă de discursurĭ face tot-d'auna rea impresie pe scenă.

Maĭ este un incident în piesă care contribue mult a stabili deosebirea între caracterul Noreĭ și al celor-l'alțĭ, scena dintre ea și doctorul Rang. Doctorul e un bolnav care îșĭ așteaptă sfîrșitul. El este în fie-care zi în casa luĭ Helmer și atît acesta cît și Nora îl consideră ca pe cel maĭ bun și maĭ dezinteresat prieten. Cînd Nora se află în acea situație teribilă,

ameninţată de Crogstad, ea voeşte să se destăinuească amicului dezinteresat. De la primele cuvinte însă amicul îşi leapădă masca şi o face să înţeleagă că bolnavul nu vine în casa ei ca un amic ci ca un iubitor pătimaş.

Şi ast-fel rînd pe rînd toţi aceea carî o înconjurau, o conving pe Nora că ea nu văzuse pînă atuncî de cît figurî mascate şi că nicî unul din ceî ce o înconjurau nu erea călăuzit de frumoasele şi idealele sentimente altruiste. Şi cînd această constatare o face şi cu bărbatul eî, idealul eî, lovitura e prea puternică pentru-ca ea să reziste.

Nora pleacă. In sens ideal această plecare e admisibilă. E greŭ însă, tocmaî din punctul de vedere al adevăratelor sentimente omeneştî, să admiţî că Nora îşî părăseşte copiî. Mama, mama, maî ales, care ca Nora dă dovadă că nu admite ca conducător în viaţă de cît sentimentele nobile, nu poate să plece de lîngă copiî eî şi ea acum să-î lase a fi crescuţî de bărbatul eî într'o morală atît de oribilă pentru dînsa.

Dar acest final a fost dat probabil de Ibsen pentru-ca să scape de un deznodămînt banal. Ce putea să facă Nora? Să se sinucidă saŭ să se divorţeze? E vechiŭ şi banal. Sfîrşitul ales de Ibsen e interesant, dă loc la discuţiî şi satisface teza dramaturguluî.

D-na Réjane a jucat pe Nora cu o admirabilă artă. In actul I-iŭ deşi jocul săŭ erea studiat pînă în cele maî micî amănunte, totuşî artista avea de luptat cu vîrsta eî, cam înaintată pentru tînăra, naiva şi zburdalnica Nora. In actul al doilea însă, a marcat cu o măestrie extra-ordinară gradaţia fină cu care autorul produce treptata deziluzie care o coprinde pe Nora. A fost superbă în scena tarantelei. Cu aceiaşî putere a interpretat şi actul al III-lea, deşi maî puţin sugestiv la final. Dar cum am spus, acî cade şi piesa. După scena cu scrisoarea este ca şi cum se lasă cortina şi eroiî pieseî debitează un epilog ca în piesele vechî.

Helmer a fost jucat bine, dar într'o notă de eleganţă franţuzească, de Calmettes, doctorul Rang a fost prezentat cam şters de Grand iar pe Crogstad l'a jucat sugestiv Chautard.

Incontestabil a fost o reprezentaţie reuşită a pieseî luî Ibsen.

I. C. B.

IMPRESIUNI şi PALAVRE

(Din coresp. luî Chiţibuş cu cetit. sele)

Pentru Rodica

N'aî primit nimic, Rodico? Te-am aşteptat......

E răŭ, Rodico, răŭ să mă facî să cred în fericire şi pe urmă să nu viî! Dar eŭ te acuz pe tine, iartă-mă, iartă-mă, n'am dreptul; poate eî fi fost bolnavă şi atuncî meritŭ o pedeapsă că numaî m'am gîndit că tu n'aî vrut să viî. Să mă pedepseştî cum eî vrea tu maî răŭ, dacă crezî că poate fi o pedeapsă maî mare de cît să ştiŭ că *floarea mea dulce e bolnavă*.

Ştiî tu ce răŭ e s'aştepţî, Rodico? Eŭ n'am ştiut pînă azî. Mi se făcuse inima mică de tot şi la orî-şi-ce zgomot, îmî bătea aşa de tare şi-mî făcea aşa de răŭ!

Mi se părea că tot tu intri pe uşă şi orî-şi-cine intra, îmî întorceam capul.

Intr'un rînd am stat cu ochiî închişî de tot şi parcă aşteptam să intri tu, să viî lîngă mine ca să-ţi deschid şi să mi să pară că eştî o lumină albă şi frumoasă.

In urmă i-am deschis plinî de lacrimî şi încet, încet am pornit'o acasă, căcî treceuse ceasul şi parcă ceva frumos de tot s'ar fi sfîrşit, şi aşa a lene mergeam pe drum cu florile în mînă, parcă şi ele plîngeaŭ, îşî plecaseră capul în jos. Le-am sărutat..... mi-era milă şi de mine şi de ele; dar vezî, parcă lor nu le este dat să fie triste, eŭ sînt învăţată!

Cînd aî să le înveseleştî cu privirea ta? Spune drept, Rodico, nu vreî să mă vezî ca să nu maî fiŭ aşa de fericită gîndindu-mă..... la tine, că aî să viî.

Celesta.

Domnule Chiţibuş, eştî aşa de bun să publicî maî repede scrisoarea, să vedem şi eŭ ce noroc pustiŭ maî am.

Să te întreb ceva: crezî de cuviinţă să nu-mî răspunzî la scrisoarea mea?

Celesta.

CRONICA

Medicina la ţară

S'a scris mult despre starea higienică a ţăranuluî nostru. Maî puţin s'a scris despre medicina la ţară. Cu privire la această cestiune, am avut o convorbire cu un ţăran, care merită să fie reprodusă aci.

Ţăranuluî în cestiune îî murise un copil. Am întrebat: aî chemat doctorul?

— Da la ce să-'l chem, 'mi-a zis ţăranul. N'a luat cîţî-va flăcăi tinerî din sat de la noî la spital, şi î-a trimes înapoî scîndură? La noî în kimitir numaî brazi vezî: tot oamenî tinerî mor... ăî dă sînt bătrînî trăiesc dă par'că n'ar maî fi să moară. D'apoî cînd să bolnăvesc, primarul orî notarul de zic că-s bolnavî, îî ia cu de-a sila în căruţe de ale primărieî şi îî duce cu de-a sila la doftor orî la spital. Da mulţî sînt carî zic că-'î maî bine să morî, de cît să te daî pe mîna doftorilor.

Din aceste cîte-va vorbe reiese clară trista stare sanitară a satelor noastre, şi neîncrederea ce o aŭ ţăraniî în medicî. Cea din urmă babă e maî în bunele graţiî ale ţăranilor de cît doctorul.

Ştim că nu e vina medicilor noştri de plasă, carî — afară de cîte-va excepţiî — îşî fac datoria în conştiinţă. Dar orî cît de conştiincioşî ar fi dînşiî, sarcina lor e prea grea şi cu neputinţă de îndeplinit.

La o plasă ne-ar trebui, nu un doctor, ci maî mulţî, şi în satele în carî se încuibează vre-o epidemie, ar trebui să se stabilească un medic în permanenţă şi o farmacie ambulantă...

Inter.

Stirî teatrale

Am vorbit despre revista *Ciăpcănil* pe care a prezentat'o direcţieî generale a teatrelor d. A. Ionescu, cerînd voe ca s'o reprezinte la unul din teatrele din Bucureştî, şi am spus că membriî comitetuluî nu se înţelegeaŭ asupra decisiuneî ce trebuia să ia direcţia.

Azî am primit următoarea scrisoare de la autorul pieseî:

Domnule director,

Ierî, direcţiunea Teatrelor, după o şicană de o lună şi jumătate, ameninţată de către d-niî Olănescu-Ascanio şi Mala, a respins piesa mea *Ciapcînil* în virtutea art. 6 din lege, fără să arate alte motive.

Vă rog protestaţi în ziarul d-v. şi aduceţi la cunoştinţa ţăreî că sub guvernul actual s'a constituit cenzura.

Astăzî am făcut apel.

Mulţumindu-vă, primiţî asigurarea distinseî mele consideraţiunî.

Ar. Ionescu

*

Astă seară se dă la Teatrul Naţional pentru a doua oară *Fata regimentuluî*, operă comică în treî acte de Donizetti.

*

Joî se dă pentru a doua oară *Căzniciile de azî*, comedie în 3 acte de d. Al. Valabreque tradusă de d. Ar. Marinescu.

*

Joî debutează la Hugo artista franceză excentrică Duclerc.

Din Focşanî

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluî*)

Reconstituirea comitetuluî Ligeî. — Diverse

Conform articoluluî 20 din statute, adunarea generală a membrilor secţiuneî Ligeî din oraşul nostru a fost convocată, în ziua de 2 Noembrie a. c., în sesiune ordinară. La ordinea zileî aŭ fost darea de seamă a situaţieî anuale a secţiuneî Ligeî şi alegerea a doî membri în comitet în locul decedatuluî preşedinte G. Orleanu şi al d-luî Stefan C. Ioan care, chemat în funcţia de inspector al şcoalelor secundare, s'a retras din Ligă.

Adunarea a fost prezidată de vice-preşedintele I. C. Florescu. După ce casierul a expus situaţia şi adunarea a aprobat-o, s'a procedat la alegerea celor doî membri. S'aŭ ales d-niî C. Mărgăritescu şi N. Săveanu. Apoî comitetul, complectat şi reconstituit ast-fel, s'a întrunit şi ales biroul săŭ în modul următor: preşedinte Săveanu; vice-preşedinte I. Florescu; casier doctorul Al. Lungu; membri C. I. Langa, C. C. Mărgăritescu şi C. F. Caian; secretar Em. Constantinescu.

Diverse

In şedinţa de la 4 Octombrie a consiliuluî comunal local s'a votat, între altele, şi un regulament pentru privigherea şi înfrînarea prostituţieî.

*

O comisiune, compusă din treî consilierî comunalî, a fost însărcinată să studieze proectul de regulament pentru organizarea serviciilor primărieî.

*

Preotuluî Taftă din Negrileştî, aprinzîndu-i-se casa, i-aŭ ars, între alte obiecte, 300,000 leî în bilete de bancă şi 20,000 leî în aur, — banî pe carî popa îî avea ascunşî în casă.

Corespondent.

Un bucureştean pe zi

Alex. Şonţu

Profesor, poet şi ziarist, Alexandru Şonţu este întemeetorul revisteî şi societăţeî „Tinerimea romînă" care, întemeiată acum 15 anî, şi acum fiinţează, popularizînd ştiinţa şi literatura.

A debutat în viaţă prin o epigramă la adresa regeluî, epigramă care i-a atras prigonirile celor de sus, destituirea din postul de profesor, şi imediata înrolare în armată, după sistemul răposatuluî Radu Mihaiŭ.

A rămas şi azî tot tînăr, tot entuziast şi acelaş democrat convins, dar care nu face paradă şi zgomot cu aceste convingerî.

Este nepotul erouluî maior Şonţu care a murit împlîntînd steagul romîn pe reduta Griviţa.

Per.

Litere-Arte-Ştiinţe

Renumitul laringolog, profesorul Tobold din Berlin, a serbat la 10 Noembrie, a 70-a aniversare a naştereî sale. O delegaţiune a universităţeî, a societăţeî medicilor şi a studenţilor l'a felicitat. Guvernul l-a transmis de asemenea felicitările sale.

*

Acum cîte-va zile a murit la Paris într'un asil de bătrînî pictorul olandez Knytenbrouwer, care a trecut prin zile strălucite, cînd funcţiona ca pictor de vînătoare pe lîngă curtea luî Napoleon III. La 1870 a participat în războiul contra Germanieî ca franctireur. Knytenbrouwer a sărăcit cu totul pe vremea comuneî.

*

La Duesseldorf s'a format o nouă societate literară care are de scop să iniţieze membriî săî în literatura modernă prin conferinţe lunare. De o cam dată s'aŭ anunţat conferinţe asupra luî Sudermann, Ibsen, Halbe, Hauptmann, Auzengruber etc.

Nu s'ar putea şi la noî această pildă?

CARNETUL JUDICIAR

Subiect de dramă

De data asta scena nu e nicî grotescă, nicî glumeaţă; e aşa de serioasă, că pe mîna unuî priceput ar putea servi ca subiectul uneî drame, din care s'ar putea vedea pînă unde poate merge omul, această nobilă şi civilizată fiinţă, acest rege al creaţiuneî, în lupta luî după codrul de pîine.

Inaintea tribunaluluî comercial din Ilfov, firma I. Albahary a chemat, în declarare de faliment, pe d-l I. Niculescu, comerciant de manufactură.

Defendorul, un om de statură potrivită, slab, cu faţa gălbejită, cu barbetele maî mult de cît cărunte, se prezintă înaintea tribunaluluî singur, căcî n'are cu ce plăti un avocat. E bolnav, de abia se poate ţine pe picioare, vocea-î este aşa de slabă, că 'ţî vine să crezî că are să'î iasă sufletul la fie-care cuvînt.

— Unde'ţî e marfa? îl întreabă preşedintele; reclamantul pretinde că aî înstrăinat-o, ca să-ţî frustrezî creditoriî.

— Marfa e în prăvălia mea, unde a fost tot-d'a-una. Cu toate acestea, adevărul e că eŭ nu maî sînt stăpîn pe ea. Sînt bolnav de maî bine de un an şi jumătate. Acuma sînt maî bine. Dar acum cîte-va lunî am fost aşa de răŭ, că doctoriî mă condamnaseră. Intr'o zi, pe cînd zăceam, vine acasă la mine un d-n Christache Cuculis. Acesta 'mî spune că prăvălia, fiind fără stăpîn, a ajuns jaf băeţilor. Mi-a propus să o trec pe numele luî, ca să pue el pe cine-va ca să o îngrijească, pînă mă voiŭ face bine. L-am ascultat. Cînd am eşit din casă şi m'am dus la prăvălie, acî am găsit nişte d-nî străinî, carî m'aŭ luat la goană. In urmă am aflat că voitorul meŭ de bine, după ce a văzut prăvălia trecută pe numele luî, s'a grăbit de a vîndut prăvălia cu tot ce era în ea pe opt miî de leî. Inăuntru aveam marfă de treî-zecî şi două de miî. Cer de la tribunal să'mî dea termen să daŭ în judecată pe Christache Cuculis.

Glasul defendoruluî Niculescu este aşa de slab şi obosit, că abia se aude în sala tăcută. Cu toate acestea, impresionează şi pe tribunal, pînă şi pe reclamant, care nu se opune la acordarea termenuluî cerut.

Tribunalul acordă termen defendoruluî pînă la 29 Noembrie.

Condeiŭ.

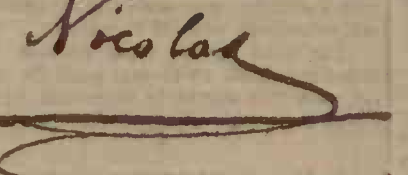
ACTUALITATI

Grafologia

Afacerea Dreyfus a pus în discuţiune şi cestiunea grafologieî. In această afacere e vorba numaî de stabilirea identităţeî între două saŭ maî multe scrisorî. Grafologiî cred însă că din scrisul unuî om se pot stabili şi caracterul, şi aptitudinile şi aplecările acestuia. După dînşiî se poate constata nu numaî dacă scrisul de pe borderoŭ este identic cu acel al luî Dreyfus, ci se poate stabili chiar din scrisul acestuia, dacă e saŭ nu apt de o trădare...

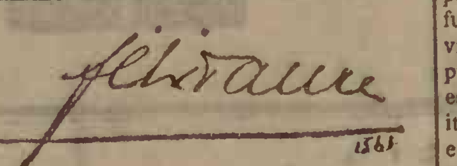
Avînd aceasta în vedere, un colaborator al luî „Figaro" s'a adresat celuî maî mare grafolog francez, d-luî Marius Decrespe, şi în baza semnăturilor şefilor de stat aî Europeî, l-a cerut să-î prezică asupra situaţieî şi păceî universale, şi asupra durabilităţeî dubleî şi tripleî alianţe.

Pe Francezî se înţelege că-î interesează maî ales senzul următoareî semnăturî:

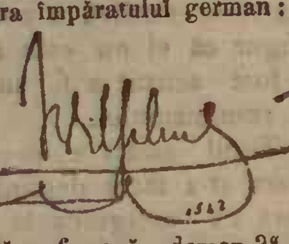
Este semnătura ţaruluî. Grafologul spune: Nicolae II este omul cel maî amabil şi maî prietenos. Are o concepţie foarte uşoară şi o mare fantazie. Ca toţi Ruşiî e autocrat din fire. Mîndru de străbuniî săî, el este convins de puterea sa. In „N" se exprimă maî ales această mîndrie. „Putem fi convinşi — conchide d. Decrespe — că ţarul va fi gata tot-d'a-una pentru acte marî şi nobile."

Cum trebue să fie semnătura unuî om născut pentru fericire şi care va rămîne mereŭ fericit? Iată cum:

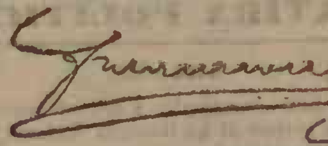
E semnătura d-luî Felix Faure, preşedintele republiceî franceze. Intr'însa grafologul vede numaî fericire şi un fel de dragoste pentru „respectability". Chipul cum îşî subscrie numele dovedeşte mîndria omuluî care s'a făcut singur ceea ce este.

La îndoială stă grafologul faţă cu semnătura împăratuluî german:

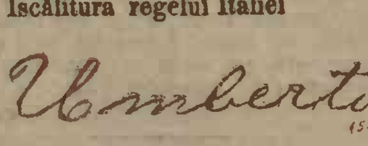
„Geniŭ o fi, saŭ demon?" — se întreabă d-l Decrespe. Şi de oare ce îî vorba de un împărat, conchide că e — geniŭ. Litera „W" cum o face împăratul desemnează pe supra omul. Scrisul în genere dovedeşte dorul de a ocupa cît maî mult loc, ceea ce reduce şansele de a recăpăta Alsacia-Lorena. Wilhelm II are simţ estetic, dar maî puţin de cît bunicul săŭ Wilhelm I.

Grafologul este încîntat maî ales de semnătura următoare a împăratuluî Franz Iosef:

Intr'însa se vede idealismul, în legarea ambelor nume Franz şi Iosef se vede logica strînsă, în prima literă se vede bogata fantazie a monarchuluî. In genere ceea ce se poate cetî din semnătură, se rezumă în următoarea frază: „împăratul e un om brav, un om mare."

Iscălitura regeluî Italieî

dovedeşte că acesta e sincer şi că ştie să păstreze un secret ce i s'ar încredinţa. Regele Umberto gîndeşte repede, dar nu schimbă repede gîndurile în acţiune.

Dl. Decrespe nu trage concluziî din cele spuse, şi bine face, căcî grafologia. orî ce s'ar spune, n'a ajuns încă ştiinţă, după cum nu e ştiinţă nicî antropologia criminală.

Abrac.

Revista publicaţiunilor

La revue socialiste din Paris, are următorul sumar pe luna Noembrie:

Le Régime socialiste (deuxième partie). Organisation politique, Georges Renard. Autour du Catholicisme social, Gustave Rouanet. Le Mouvement socialiste au Quartier Latin, Albert Livet. La Sirène (poésie) Marcellus. La Nationalisation des chemins de fer en Suisse (suite et fin), F. Ruedi. Congrès de la Démocratie socialiste allemande, H. Thurow. Le cinquième Congrès socialiste italien, Eudemone. Le Congrès corporatif de Toulouse, Maurice Claverie. Mouvement social, Adrien Veber, Revue des Livres. Courrie des Théâtres.

Fel de fel

Caracteristica naţiunilor. Un autor german face următoarea caracteristică a naţionalităţilor: „germaniî se disting la masă prin pofta de mîncare, engleziî prin pofta de băutură, spaniolul e modest, francezul gurmand, italianul temperat. Bogăţie şi splendoare se manifestează: în Germania prin întărirî şi cetăţî, în Anglia prin flotă, în Spania prin arme, în Francia prin haine şi mobile, în Italia prin biserici şi palate. Germanul se gîndeşte încet şi profund, englezul se rezgîndeşte, spaniolul e viclean şi prevăzător, francezul e precipitat, italianul e fin. Caracterul germanuluî este serios, englezul blînd, francezul vesel, italianul supus. Ca soţ germanul e stăpîn, englezul despot, francezul galant, italianul amic, spaniolul tiran".

*

Iarna acum 150 anî. — Iată ce citim într'o cronică veche: „Nicî odată n'a fost o iarnă maî grea ca în aniî 1740—1741. Nu era odaie care să se fi putut încălzi. Dacă turnaî apă de la etajul al treilea, cădea în ţurţurî de ghiaţă. Chiar şi scuipatul îngheţa înainte de a ajunge la pămînt. Ciocliî trebuiaŭ să aprindă maî întîiŭ un foc mare, pe locul unde vroiaŭ să sape o groapă, căcî pămîntul era îngheţat ca piatra pînă la o înălţime de 3 coţî. Ţevile de apă carî nu eraŭ aşezate maî adînc de cît 3 coţî, îngheţaŭ şi plezneaŭ. Tot aşa se întîmpla cu orî-ce vas plin de lichid. In Bohemia şi Moravia aŭ îngheţat bălţile pînă la fund, şi bieţiî peştî muriră cu toţiî. Vitele şi oile degerară în grajdurî, vînatul îngheţa în pădurî şi pasările în aer. In Suedia degeraseră 3.000 oamenî, în Ungaria 80.000 boî". Aşa iarnă, într'adevăr, maî rar s'a pomenit.

MEMENTO

— Mercurî, *12 Noembrie, 1897* —

~~ Conferinţa d-ruluî Obregia despre *Alcoolism* (cu prezentare de cazurî clinice) la *Cercul studiilor umanitare* (sala Universităţeî).

~~ Banchetul guvernamental la Craiova.

Spectacole

Teatrul Naţional. — *Fiica regimentuluî*, operă de Donizetti.

Teatrul Hugo. — Debutul *Fred* şi *Rick*, excentricî. Broters Zacolewsky, Sisters Mordon, Brebion, Mendozza şi întreaga trupă.

Teatrul Boulevard. — Debutul Blanche Lescaut, Fagette, Hilarys-Tordant, Batignolles, şi întreagă trupă.

Sala Bragadiru: Concertul orchestreî Oscar Pursch.

Café Boulevard: Concertul orchestreî Weinberger.

Café Naţionala: Concertul capeleî de dame.

SERILE BUCUREŞTILOR

— Schreiber —

Cafeneaua „hotvoleuluî" ovreesc, a pensionarilor nemţî, carî-şî fac în fie care seară partida lor de sab, şi a cîtor-va tinerî, carî suspină după anumite tinere ce'şî fac deasemenea apariţia, în compania babacăî şi a mămiţeî.

Schreiber şi-a făcut reputaţia la Café Boulevard şi azî cochetul luî „Caffeehaus" din Lipscanî e „maison de confiance".

Nimic nu denotă că acî e un local public; s'ar părea că e salonaşul de tabieturî al vre-unuî gospodar: fie-care cu sferţul luî, cîte doî-treî în jurul uneî table saŭ a unuî domino: nevestele şi demoazelele beaŭ cîte un ceaî şi-şî admiră soţiî şi papalcle cum daŭ „şah-mat" în treî tururî. Şi aşa îşî petrec serile oamenii cu virtute, cu modestie la portofel şi cu pic de rom la şvarţ.

Lafit.

Din Turnu-Măgurele

(Corespondenţa particulară a „Adevĕruluî")

Ipingeaua luî Broşteanu. — Diverse.

In ziua de 24 Octombrie, individul Stan Lazăr, din comuna Măgurele, intrînd în stabilimentul d-luî Andreî Predescu de lîngă gară, a găsit de cuviinţă să ia, la plecare, ipingeaua luî Ion Broşteanu, din comuna Traian, care se afla în gazdă la acest han şi care plecase în oraş pentru diferite afacerî. La întoarce

---

FOIŢA ZIAR. „ADEVĔRUL"

No. 29

UCIGAŞUL MISTERIOS

ROMAN DE

PAUL D'AIGREMONT

Partea întiia

Uşî încuiate

VIII

Tată nenorocit!

Pe patul jos şi splendit, pe patul eî de regină, împodobit cu mătăsurî şi catifele, biata Laura se odihnea rece...

Două cuvioase vegheaŭ cu Paulina deasupra culcuşuluî funebru.

Pe o masă mică de marmoră albă, o ramură de busuioc sfinţit înota în aghiasmă.

De asupra o cruce apărea înconjurată de luminărî de ceară galbenă, cu flacărî fumegînde.

Lumina aceasta jucătoare făcea să apară şi maî livid obrazul moarteî.

D. Lemarchand, împleticindu-se, făcu cîţî-va paşî spre fică-sa.

Nu putu să'şî ajungă scopul, făcu cîţî-va paşî şi întinse braţele bolborosind:

— Oh! Laura!...Sărmană mititică!.,

Dar de odată, văzînd bandele carî îî înveleaŭ capul în urma autopsieî, ochiî săî se încruntară înspăimîntător.

In adîncul creeruluî săŭ se năştea o idee... această idee se mărea... îl scotea din minţî...

— Ce e asta? zise el în neştire. Dar ce-î s'a întîmplat?...

D. Bussus fără să ştie zise:

— E autopsia...

Jacques Lemarchand repetă ca şi cînd minţile l'aŭ părăsit:

— Autopsie!... autopsie?...

Peste cîte-va secunde el adăugă:

— S'a făcut autopsie ficeî mele?., Şi pentru ce?... pentru ce?...

Nimenea nu-î răspunse.

Par'că fulgerul a trăznit pe toţî.

De odată sărmanul om se întoarse spre abate.

— Părinte, zise el, nu mî-aî spus adevărul.. Fiica mea n'a murit dintr'un accident!

Preotul plecă capul.

D. Lemarchand necerîndu-î explicaţiunî, el nu avu puterea ca să le dea însuşî.

Nenorocitul tată continuă:

— Povestiţî'mî ce s'a întîmplat acî... Vreaŭ să ştiŭ....

Trebuiaŭ să i se supună.

Dar cînd cunoscu adevărul, cînd îî se povesti că marchiza de Plessis Saint-Luc a fost asasinată în camera sa închisă cu desăvîrşire, toate simţurile de om inteligent şi practic îî revenirâ şi înăbuşindu-şî pentru moment durerea, strigă:

— Toate astea sînt basme bune de adormit copiî...

Tot mi se ascunde ceva...

Haide, Bussus, d-ta care tot-d'a-una spuî lucrurile aşa cum sînt, povesteşte-mî exact ce s'a întîmplat, „voesc" aceasta.

Şi ştiî că dacă Jacques Lemarchand zice într'un anumit mod: „voesc", nu maî trebue să se îndoiască nimenî...

— Dar cunoaşteţî purul adevăr, domnule, zise secretarul luî Horaţiu, doctorul Bordier vă povesteşte totul, absolut totul.

D. Lemarchand îl făcu să-l spue cel maî mic amănunt al aceleî fioroase descoperirî.

— Atuncî, zise el — precum aŭ zis şi judecătorul şi procurorul, — e în acest castel o ieşire secretă care dă în această odaie.

Nu i se răspunse.

El întrebă de-a dreptul pe preot:

— D-ta, părinte, veneaî de mult pe aicî, nu-î aşa?...

— Da, domnule, de mult.

— Eraî amicul bătrîneî marchize?

— Da, domnule.

— Şi aicî era apartamentul eî?

— Da, domnule. Această încăpere era chiar odaia eî; dincolo lîngă d. marchiz era cabinetul de toaletă: şi maî dincolo, la spatele eî, camera de rugăciunî, căcî ea era foarte pioasă.

— N'a făcut ea vre-odată o aluzie la o oare-care ieşire misterioasă pe aicî?...

— Nicî odată domnule.

Şi cred că chiar dacă ar exista una, ea nu mî-ar fi spus'o nicî odată.

— De ce această credinţă?

— Pentru că adesea ea mî-a vorbit despre castelul unuia din strămoşiî eî, contele de Bernay, unde se putea vedea o eşire curioasă, din timpurile vechî.

Lucrul acesta o interesa de şi îî cauza o oare-care spaimă; şi ea întreba tot-d'a-una pe fiul eî dacă nu maî există încă una asemenea celeî din Saint-Luc...

— E adevărat, zise de odată d-nul Bussus. Imî aduc aminte de aceasta. De multe orî discuta şi cu mine tot despre acest lucru.

— Şi d-ta, Bussus, nu ştiî nimic despre aceste lucrurî?

— Nu, domnule. Şi sînt foarte sigur că dacă ar exista o oare-care eşire de acest soiŭ, el mî-ar fi vorbit despre dînsa.

— Dar nimenea nu mă va convinge pe mine, Jacques Lemarchand, că asasinul a eşit fără să lase nicî o urmă!...

Intr'un acces de disperare, imposibil de descris, sticlarul ridică braţele spre cer şi strigă:

— La ce mî-a servit să muncesc atîta, să am atîtea grijî, pentru ca să aştept asemenea veştî?...

Soţia mea, singura mea amică e moartă fără ca nimic s'o poată scăpa!.. Şi toate milioanele mele n'aŭ putut să apere măcar pe fiica mea pentru a nu fi ucisă în patul eî!..

El căzu în genuchî la picioarele moarteî... şi ascunzîndu-şî faţa în pînzele pătate de sînge, izbucni în gemete de desperare.

Atît de amară, atît de groaznică era durerea pentru un om, stăpîn pe sine cum rar se găsesc alţiî, în cît nimenea nu îndrăznea să pronunţe un cuvînt, nicî chiar să facă vre-o mişcare.

Dar Andreî iubea pe d-nul Lemarchand maî mult de cît pe un tată şi avea pentru dînsul o simpatie adîncă de neînfrînat.

El se apropie.

— Domnule, îî zise el cu o voce atît de plăcută ca acea a Violetteî, pentru numele luî D-zeŭ, gîndiţi-vă la ceî ce trăesc şi carî aŭ atîta nevoie de d-vs..

Ce s'ar face vărul meŭ Horaţiŭ, cu un picior în groapă, şi Maria, mititica d-vs., dacă v'aţî lăsa atît de slab în faţa desperăriî?...

Eî nu te aŭ de cît pe d-ta, domnule...

Pe nimenî altul!...

In conştiinţa tare a luî Jacques, sentimentul datorieî era tot-de-a-una maî presus...

El ascultă această voce.

Cu toate astea, durerea de tată nu se slăbea.

— Andreî, zise el, e fata mea... Şi mî-a omorît'o...

— Te plîng din tot sufletul!.. Ah, da! simt foarte bine ceea-ce trebue să suferî! Dar n'a murit totul, maî e Maria!...

Cu atît maî mult, cu cît e un copil extra-ordinar... Ea simte pe tatăl eî în pericol de moarte...

Acum ea nu voeşte să'l părăsească nicî să'l lase a fi îngrijit de alt-cineva, chiar de Violetta.

Ea e de azî dimineaţă la capul d-luî marchiz şi n'a mîncat nimic...

Are o faţă mică albă care te uimeşte şi nişte ochî strălucitorî ca luceferiî:

Toată lumea e umilită în faţa eî.

Dacă v'aţî amesteca, domnule, poate aţî reuşi... Maria ne iubeşte foarte mult!

Era adevărat!...

Şi de partea sa, d. Lemarchand avea o iubire părintească, adevărat nebună, pentru mititica sa.

(Va urma)

rea sa ne mai găsind ipingeaua, băiatul din prăvălie îi spuse că a văzut pe un individ eşind cu o ipingea dar, crezînd că'l aparţine, nu i-a zis nimic. Comunicîndu-se atuncĭ faptul poliţieĭ, d. comisar Anghelescu s'a dus la casa luĭ Stan Lazăr şi, după perchiziţia făcută, a găsit ipingeaua, pe care o şi dete posesoruluĭ eĭ, iar pe hoţ l'a înaintat parchetuluĭ.

Diverse

Cele două noui localurĭ de şcolĭ, construite în vara trecută şi de cari se simţea o mare nevoe, aŭ fost inaugurate în ziua de 26 Octombrie. La această serbare a luat parte foarte multă lume şi s'aŭ ţinut şi cîte-va discursurĭ atît din partea autorităţilor cît şi din aceea a corpuluĭ didactic local.

In urma inundaţiilor din anul acesta, judeţul nostru a suferit o pagubă de 4.673.843 leĭ.

Se spune că la biroul central comercianţiĭ întîmpină o mulţime de neajunsurĭ cu taxarea mărfurilor ce introduc în oraş. Funcţionarul însărcinat cu taxarea mărfurilor maĭ în tot-d'a-una nu se află la biroŭ, aşa că bieţiĭ comercianţĭ trebue să cutreere tot oraşul pînă să dea peste el şi să-l aducă la biroŭ.

Coresp.

Buletin atmosferic

Institutul Meteorologic

Bucureşti 11 Noembrie, 12 ore ziua.
Inălţime barometrică la 0"767.0.
Temperatura aeruluĭ 7.6
Vîntul slab de la W.
Starea ceruluĭ: senin
Temperatura maximă de eri, + 10
minimă de astăzĭ—7
Temperatura a variat la noi între + 16 şi—9.

Timpul foarte frumos se menţine încă. Nopţile sînt recĭ în Muntenia şi maĭ ales în Oltenia unde la Strehaia termometrul a ajuns pînă la — 9 grade. In Moldova de sus n'a fost îngheţ de loc. Temperatura aci s'a ridicat mult. In restul ţăreĭ timpul s'a răcit binişor de erĭ. Barometrul, care este foarte ridicat, s'a coborît cu 10 milimetri în Moldova de sus şi cu 2 milimetri în mijlociŭ pentru cea-l'altă parte a ţăreĭ.
Astăzĭ timp foarte frumos şi liniştit. Barometrul se coboară.

Ediţia de dimineaţă

Telegrame

— (Serviciul „Agenţiei romine") —

Deschiderea Camereĭ greceştĭ

Atena, 11 Noembrie.— Se asigură că ministerul vrea să încerce toate mijloacele înainte de a proceda la dizolvarea Camereĭ.

Maĭ mulţĭ şefĭ parlamentarĭ, intervievaţĭ, aŭ declarat că le e teamă că Camera nu o să poată lucra nimic.

INFORMAŢIUNI

Astăzĭ după amiază, d. general Arion, comandantul corpuluĭ II de armată, va trece în inspecţie pe ofiţeriĭ de rezervă carĭ n'aŭ fost inspectaţĭ Joia trecută.

Marchizul Pandolfi, care trebuia să sosească aseară în Capitală, a anunţat telegrafic pe amicii săĭ din Capitală, că soseşte astăzi la orele 11.40 p. m.

Cunoscutul filo-romîn va fi aşteptat la gara de Nord de comitetul Ligeĭ, de comitetul naţional studenţesc, de d. V. A. Urechie, maĭ mulţĭ senatorĭ şi deputaţĭ, cît şi de un mare număr de studenţĭ.

Noua programă a învăţămîntuluĭ primar urban şi rural, elaborată de consiliul general de instrucţiune, a fost discutată şi admisă de consiliul permanent.

Cum a fost arestat Dreyfus

— Vezĭ pag. IV —

De această programă atîrnă şi modificările ce autoriĭ de cărţĭ didactice vor trebui să introducă, precum şi întocmirea de noui cărţĭ didactice. *De aceea cerem ca ea să fie publicată cît maĭ repede pentru a avea toată lumea timpul necesar s'o studieze, s'o înţeleagă şi s'o aplice. Şi, pentru trebuinţa aprobăriĭ de noui cărţĭ didactice, e bine ca ministerul să publice concursul maĭ de timpuriŭ.*

Concursul pentru ocuparea a 11 posturĭ vacante în serviciile verificărilor de măsurĭ şi greutăţĭ, a început erĭ în localul şcoaleĭ de arte şi meseriĭ din Bucureştĭ.

Noul palat comunal din Fălticenĭ a fost terminat.
Acest palat costă 150.000 leĭ.

Director al tipografieĭ cărţilor bisericeştĭ a fost ales d. Constantin Chiricescu, profesor la facultatea de teologie din Bucureştĭ.

Comisia lotерiilor se va întruni la 15 Noembrie la primărie, spre a examina cererile pentru plata a 73 micĭ cîştigurĭ ale loterieĭ funcţionarilor publicĭ.

Joi, la orele 8 şi jumătate seara, se va întruni din noŭ, la ministerul de interne, comisiunea instituită pentru studiarea reformeĭ legeĭ judeţene.

Ministrul de instrucţie publică, primind ştirea că directoriĭ şcoalelor bulgăreştĭ din Dobrogea continuă de a refuza a se supune legilor şcolare romîne, a trimis pe d. inspector şcolar Leon la Tulcea, pentru a face o anchetă.

Aseară, la orele 9.30, s'a întors în Capitală, venind din Sinaia, d. Dim. Sturdza, preşedintele consiliuluĭ şi ministru al afacerilor străine.

Erĭ s'a prezentat la ministerul de interne o nouă delegaţie de alegătorĭ din judeţul Teleorman cerînd înlocuirea prefectuluĭ Chintescu.

D. Ferichide a făgăduit că prefectul va fi înlocuit, dar e sigur că nu se va ţine de cuvînt.

Miniştriĭ D. Sturdza şi Ionel Brătianu aŭ sosit aseară în Capitală, primul venind din Sinaia, iar al doilea din Galaţĭ unde a inspectat lucrările digului de apărare.

D. Ferichide lucrează la un proect de lege prin care se prevede ca prefecţiĭ districtelor din Dobrogea să fie numiţĭ pe cîte 5 orĭ 7 anĭ.

Erĭ după amiazĭ, consiliul sanitar al Capitaleĭ a ţinut şedinţă sub preşedinţia d-luĭ medic primar dr. Georgescu.

Farurile din Mangalia şi Tuzla, a căror construcţie începuse încă din primăvara trecută, vor începe să funcţioneze în curînd.

Azi se întoarce în Capitală, venind din Galaţĭ, d. Gr. Dianu, directorul general al închisorilor.

Astăzĭ d. Săvulescu, architectul şef al ministeruluĭ de interne, pleacă la Craiova ca să examineze boltele palatuluĭ de justiţie carĭ ameninţă să cază.

D. P. I. Sucher, doctor în ştiinţele matematice de la Sorbonne, a fost numit conferenţiar de matematice la facultatea de ştiinţe din Bucureştĭ.

Ministrul de războiŭ a numit o comisiune compusă din maĭ mulţĭ ofiţerĭ superiorĭ, sub preşedinţia coloneluluĭ Anghelescu, comandantul pieţeĭ, care lucrează la modificarea şi simplificarea ofiţerilor şi soldaţilor din toate armele.

Azĭ miniştriĭ pleacă la Craiova pentru a lua parte la banchetul politic ce va avea loc astă-seară în acel oraş.

Singur d. general Berendeĭ, ministrul de războiŭ, s'a abţinut de a lua parte la acest banchet, sub nevinovatul motiv că „d-sa nu face lucrurĭ d'astea" !!

D. Pompilian Eliade, licenţiat în litere, a fost numit bibliotecar şi profesor de limba franceză şi exerciţiĭ de limba elină la şcoala normală superioară din Bucureştĭ.

D. Gr. Tocilescu, profesor universitar, a descoperit la Constanţa un templu, situat pe o lungime de 40 metri.

La Curtea de apel secţia I, s'a judecat erĭ procesul intentat de marea fabrică de „Chartreuse" din Franţa, fabricanţilor de licherurĭ cu acelaşĭ nume din Romînia.

Reprezentantul fabriceĭ franceze pretinde că numaĭ această casă are dreptul să fabrice „Chartreuse".

Curtea a amînat hotărîrea pentru ziua de 18 curent.

Comisiunea însărcinată cu studiarea lucrărilor pentru asanarea deltei Dunăreĭ, compusă din d-niĭ Saligny, directorul general al C. F. R., Cîrnu Munteanu, directorul şcoaleĭ de silvicultură de la Herăstrăŭ, şi Mironescu, inginer, şi-a terminat raportul şi l'a supus aprobăreĭ d-luĭ A. Stolojan, ministru de domeniĭ.

D. Stolojan, voind să consulte în această privinţă pe maĭ mulţĭ oamenĭ competinţĭ, a dispus ca raportul să se redacteze în maĭ multe exemplare. Scopul d-luĭ Stolojan este de a forma un proect de lege în această privinţă, pe care îl va supune corpurilor legiuitoare.

Erĭ d. Ionel Brătianu, ministrul lucrărilor publice, însoţit de d. Saligny, directorul general al C. F. R., şi de maĭ mulţĭ d-niĭ ingineri, a plecat la Barboşi cu un tren special, de unde s'a întors chiar aseară.

Aseară s'aŭ întrunit în localul Ligeĭ din strada Nouă, atît vechiul comitet naţional studenţesc, cît şi cel noŭ.

Aŭ fost discutaţĭ faptele anumate cu privire la validarea alegereĭ nouluĭ comitet naţional, de oare-ce s'aŭ ivit maĭ multe contestaţiĭ în contra unora dintre nouiĭ membri aĭ comitetuluĭ naţional studenţesc.

In ziua de 26 Noembrie se va ţine licitaţie la ministerul de domeniĭ pentru rearendarea moşiilor, al căror arendaşĭ aŭ întîrziat cu plata cîştiuluĭ.

D. Hamangiu, care a fost numit judecător de instrucţie pe lîngă tribunalul Ilfov, a depus erĭ jurămîntul obicinuit.

Recursul făcut de ţăranii condamnaţĭ de Curtea cu juraţĭ în procesul asasinăreĭ luĭ Cioflan, se va înfăţişa la finele luneĭ înaintea Curţeĭ de casaţie secţia II-a.

Director al eforieĭ spitalelor civile, în locul d-luĭ Rîmniceanu care a demisionat, a fost numit d. Al. Culoglu, prefect al judeţuluĭ Brăila.

D-niĭ G. Rişcanu, profesor de istorie la gimnaziul din R.-Sărat, I. S. Floru, profesor de istorie la liceul Sf. Sava din Capitală, C. Rigu, profesor de limba romînă la liceul din Ploeştĭ, şi d-ra Virginia Rîmniceanu, profesoară de limba romînă la externatul secundar din Ploeştĭ, aŭ fost numiţĭ definitiv la catedrele lor.

Lunĭ, 17 Noembrie, se va ţine licitaţie la ministerul de domeniĭ pentru arendarea moşiilor rămase nearendate.

Ministerul de interne a dat o telegramă-circulară la toţĭ prefecţiĭ din ţară pentru a pune în vedere d-lor senatorĭ şi deputaţĭ că la 15 Noembrie curent se va deschide sesiunea ordinară a corpurilor legiuitoare.

Comitetul executiv al „Ligeĭ" s'a întrunit aseară pentru a discuta atitudinea sa cu privire la primirea marchizuluĭ Pandolfi, şi organizarea maĭ multor întrunirĭ de agitaţiĭ în provincie.

S'a hotărît ca marele filo-romîn Pandolfi să fie primit cu cele maĭ marĭ onorurĭ şi să se dea în onoarea luĭ un banchet.

D. Mişu, numit substitut la Tulcea, a refuzat să primească acest post.

De aceea d. Ştefănescu-Goangă, procuror la Tulcea, care era în concediŭ în Bucureştĭ, a primit ordin să se întoarcă imediat la postul săŭ.

Regele la Petersburg

Ziarele germane şi austriace se ocupă de cîte-va zile de vizita pe care regele Carol are s'o facă ţaruluĭ Rusieĭ la Petersburg saŭ la Livadia.

Aceste ziare caută să producă impresia că vizita aceasta nu are absolut nicĭ o însemnătate politică.

Argumentul principal este că regele Carol face această vizită după ce a fost la Petersburg împăratul Francisc Iosef.

Dacă regele Carol s'ar fi dus la Petersburg înainte de această vizită, s'ar fi putut crede că el face o politică deosebită de acea de la Viena, dar acum înţelege orĭ-cine că regele Carol urmează calea indicată de împăratul Austrieĭ.

O altă dovadă, după gazetele austriace şi germane, că vizita regeluĭ la Petersburg nu are nicĭ o importanţă politică e că e o simplă vizită de curtuazie, e şi aceea că generalul Constantinovicĭ a salutat pe regele Carol în numele ţaruluĭ, cînd a mers la Iaşi, lîngă frontaria rusească.

Silinţele ce-şĭ daŭ ziarele austriace şi germane ca să micşoreze importanţa vizitei pe care regele Carol o va face ţaruluĭ, este o dovadă de importanţa pe care o are Romînia în tripla alianţă. Ar fi de dorit ca conducătoriĭ guvernuluĭ să ştie să profite maĭ bine de această situaţie.

Rep.

Programul deschidereĭ corpurilor legiuitoare

La orele 11 dimineaţa se va celebra un Te-Deum la Mitropolie în prezenţa:
D-lor senatorĭ şi d-lor deputaţĭ;
D-lor miniştri;
Inalteĭ curţĭ de casaţiune;
Inalteĭ curţĭ de compturĭ;
Curţilor, tribunalelor, corpuluĭ profesoral, autorităţilor administrative, militare, consiliuluĭ comunal şi camerelor de comerciŭ.

La orele 11 jum. înaltele corpurĭ şi autorităţĭ se vor întruni în sala şedinţelor Adunăreĭ, şi se vor ocupa:
Inaltele curţĭ de casaţiune şi de compturĭ tribuna a doua, în dreapta tribuneĭ diplomatice;
Curţile, tribunalele, corpul profesoral, autorităţile administrative, comunale şi camera de comerciŭ în tribuna oficială.
D-niĭ senatorĭ vor ocupa întîiele băncĭ ale adunăreĭ, din dreapta tronuluĭ. D-niĭ deputaţĭ băncile din faţa tronuluĭ.

Pornirea cortegiuluĭ regal de la palat se va anunţa prin 101 tunurĭ.

La orele 12 m. s. regele va intra în sala şedinţelor Adunăreĭ, precedat de casa sa civilă şi militară şi se va urca pe tron, înconjurat de d-niĭ miniştri. Casa civilă şi militară a m. s. regeluĭ se aşează d'inapoia tronuluĭ.

Locul liber se ocupă de ofiţeriĭ superiorĭ.

M. s. regele, după citirea mesagiuluĭ de deschidere, părăseşte sala Adunăreĭ, şi corpurile legiuitoare proced îndată la înceрerea lucrărilor. D-niĭ senatori trec la localul Senatuluĭ.

Biletele de intrare în sala Adunăreĭ, pentru această zi, se vor da d-lor deputaţĭ prin birourile corpurilor legiuitoare.

Biletele pentru tribuna diplomatică se vor da de către d. ministru al afacerilor străine, care face şi invitaţiunĭ d-lor reprezentanţĭ aĭ puterilor străine, spre a asista la această solemnitate.

Biletele pentru cele l'alte tribune se vor da prin preşedinţia consiliuluĭ de miniştri.

Construirea antrepozitelor

Guvernul a hotărît construirea unuĭ mare număr de antrepozite în principalele oraşele din ţară.

De o cam-dată se va începe construirea de antrepozite în Moldova. Ele vor costa 8 milioane de leĭ.

Aceste antrepozite se vor construi în Dorohoi de 2.800 tone, Botoşanĭ 6.460 tone, Tîrgu-Frumos 2.800 tone, Roman 4000 tone, Tecucĭ 7000 tone, Bîrlad 11.600 tone şi Vasluĭ 4000 tone.

Magazii secundare de clasa I în capacitate de 1600 tone vor fi construite la Podul-Iloaieĭ, Buhăeştĭ, Huşĭ, Rosieştĭ, Tutova, Ghidigenĭ şi Berheci.

In staţiile Vorniceni, Ungureni, Bucecea, Vereştĭ, Paşcanĭ, Hălăuceştĭ, Mirceştĭ, Iaşi, Creţeştĭ şi Crasna se vor construi magazii secundare cl. II, de 800 tone fie-care.

In alte staţiĭ şi maĭ micĭ se vor construi 13 magazii cl. III, cu capacitate de 400 tone fie-care.

In caz că aceste antrepozite vor da rezultate satisfăcătoare, se vor construi similare şi în toate staţiile din Muntenia.

Toate antrepozitele din Muntenia şi Moldova ar trebui să coste 42 milioane de leĭ. Ele vor aduce marĭ foloase agricultorilor ţăreĭ, căcĭ vor putea pune grînele lor la adăpostul ploilor, aşa că lipsa de vagoane va deveni maĭ puţin dăunătoare.

X

Un noŭ tratament al tuberculozeĭ

In numărul nostru de Sîmbătă (ed. III) anunţasem că d. dr. Dimitropol a dat tratamentuluĭ ftizieĭ o nouă direcţiune ce deja l'a dus la un rezultat uimitor de bun.

Unul din redactoriĭ noştri, obicinuit cu observaţiile medicale, a văzut şi a vorbit cu ceĭ doĭ d'întîi ftizicĭ trataţĭ de d. dr. Dimitropol după noua metodă. Iacă ce aŭ declarat fericiţiĭ vindecaţĭ:

„Ambiĭ eram greŭ bolnavĭ, vărsam sînge, aveam frigurĭ, tuşeam toată noaptea de ne prăpădeam, şi eram aşa de slabĭ în cît abea puteam face pe jos o distanţă de şapte minute pînă la birourile noastre de la C. F. R. (Serviciul ingineruluĭ Danielescu). După tratamentul special al d-luĭ doctor Dimitropol, D-zeŭ să-l ţie sănătos şi anĭ mulţĭ, azĭ ne simţim ca şi cum am fi renăscuţĭ. De la 10 Septembrie pînă la 3 Noembrie unul din noĭ a cîştigat în greutatea corpuluĭ 8 şi jum. kilo şi cel-l'alt 8,800 grame, cam tot în acelaş răstimp".

Să nu se uite însă, pentru apreciarea acesteĭ metoade, că unul din bolnavĭ cîntărea la începutul tratamentuluĭ 50 kilo şi cel-l'alt 58 kilo.

Memoriul d-luĭ dr. Dimitropol se va publica în curînd. Noĭ vom vorbi maĭ pe larg asupra acestuĭ important tratament într'un număr viitor.

R.

Procesul căruţaşilor

Erĭ a venit din noŭ înaintea tribunaluluĭ secţia I, procesul căruţaşilor inculpaţĭ că în anul 1893 cu ocazia agitaţiunilor legeĭ maximuluĭ, aŭ ultragiat pe maĭ mulţĭ agenţĭ aĭ forţeĭ publice.

Tribunalul era compus din d-niĭ Ştefănescu, prim-preşedinte, şi Chiriac membru. Fotoliul ministeruluĭ public era ocupat de d. procuror Cantacuzen.

Pe banca apărăreĭ se afla d. G. Palade.

Sala tribunaluluĭ era plină de căruţaşĭ şi agenţĭ electoralĭ carĭ aşteptaŭ să vadă rezultatul afacereĭ.

D. Palade, într'o pledoarie foarte lungă, arată tribunaluluĭ că delictul este politic şi că nicĭ nu trebuie să fie trimes înaintea tribunaluluĭ, ci înaintea curţeĭ cu juraţĭ.

D. Palade arată apoĭ că în 1893 regele a acordat o amnistie generală tuturor celor condamnaţĭ pentru delicte politice şi că această amnistie trebuia să se resfrîngă şi asupra inculpaţilor de astă-zi.

D-sa dovedeşte apoĭ că manifestaţiunile de stradă ale unor cetăţenĭ jigniţĭ de vre-o lege arbitrară nu constitue delicte condamnabile, ci cad în domeniul drepturilor politice garantate de Constituţie.

Căruţaşiĭ, conchide d. Palade, n'aŭ făcut, manifestînd în contra legeĭ maximuluĭ, de cît să exercite drepturile lor politice şi în orĭ-ce caz n'aŭ comis de cît delicte politice pe carĭ regele le-a declarat stinse prin amnistia dată cu ocazia naştereĭ prinţuluĭ Carol.

D. Palade cere dar stingerea acţiuneĭ.

D. procuror Cantacuzino răspunde în douĭ perĭ—şi tribunalul, după o secretă deliberare, declară acţiunea stinsă prin decretul de amnistie de la 1893.

Lex

Marele incendiŭ din Galaţĭ

(De la corespondentul „Adevěruluĭ")
— Prin fir telegrafic —

Galaţĭ, ora 11 noaptea

La ora 7 seara un puternic incendiŭ s'a declarat în strada Mircea-Vodă la brutăria Antipa care corespunde în strada Portuluĭ.

Flacările eraŭ colosale. Peste 50 de case aŭ fost ameninţate de incendiŭ. Graţie intervenireĭ grabnice a companieĭ 1 de pompierĭ, casele aŭ putut fi apărate şi incendiul a distrus lemnăria brutărieĭ, şopronele curţeĭ şi depozitul de ferărie Hartmann.

Pagubele sînt însemnate.

Papadopol

Depeşile Adevěruluĭ

Mersul afacereĭ Dreyfus

Bruxelles, 12 Noembrie, ora 1 noaptea

Pînă în momentul de faţă nicĭ un moment noŭ hotărîtor, nu se găseşte prin ziare. In acţiune intră din ce în ce maĭ multe personagiĭ misterioase. Maiorul Walsin Esterhazy continuă, cu toate ordinele ministruluĭ de războĭ, să primească pe ziarişti.

Scheurer-Kestner a fost citat de generalul Pellieux. Vice-preşedintele senatuluĭ a rămas două ore cu generalul. Se zvoneşte că ar fi predat o parte din documentele ce deţinea. Ştirĭ sosite din Paris anunţă că revizuirea procesuluĭ preocupă pe miniştri.

Bruxelles 12 Noembrie, ora 2 noaptea

Pellieux a luat interogatorul luĭ Esterhazy. Acest interogatoriŭ a durat foarte mult

---

FOIŢA ZIAR. „ADEVERUL" No. 43

Jacques Vingtras

roman de

Jules Valles

Partea a doua

BACALAUREATUL

Anĭ de tinereţe

XII

Aoul

D-sa îmĭ face una de care e încîntat şi pe care trebue să o port de la 9 dimineaţa pînă la prînz,— nicĭ înainte de ora 9, nicĭ după prînz.

Totuşĭ o port pînă la 1 şi chiar pînă la 2, une orĭ! Căcĭ lecţiunea mea pînă la vremea asta ţine.—Lecţiunea mea? Adică corectarea caetelor copilului care e îndepărtat..

Un mare capot cu dungĭ albastre, mărginit de dantele fine, şi care la tiparul unuĭ corp de statue, se întrerupe deschide...

In tot-d'a-una i-am ascuns adresa locuinţeĭ mele. Totuşĭ aceasta mi-a stricat tot rostul.

Eram în cotineaţa mea. Aud zgomot pe scară.

— Ce voiţĭ? strigă otelierul. Intrebaţĭ de d-nul Vingtras? Vă spun: aci şade; d-voastră spuneţĭ: nu! Eŭ vă spun: ba da! Cunosc eŭ doară pe oamenii carĭ locuesc la mine.— D-le Vingtras!

— Ce e?

— Vă caută o doamnă.

Lîngă scară am văzut trecînd un cap, dar care a dispărut imediat.

Am auzit un fîşiit de mătase, paşĭ repezĭ... O rochie fugea pe stradă.

Daŭ goana, ascunzîndu-mă îndărătul oamenilor şi trăsurilor.

E ea. Ce ruşine! Nu voi maĭ respare în faţa ochilor eĭ, nicĭ la curs nu mă voi maĭ duce, voĭ fugi de cartieruĭ în care ea trăeşte.

Luĭ Joly i-am trimis demisiunea mea.

Meditaţiile, cu toate astea, curg droaie. Rana mi se închide, şi am început să fac curte uneĭ miss engleze, sora unuĭ elev al meŭ.

Iată însă că d. Caumont îmĭ trimite nota sa. Drace! Ce'ĭ de făcut?

Daŭ o arvună, rămînîndu'mĭ să o duc pînă la sfîrşitul luneĭ cu şapte francĭ. E nevoe să fiŭ econom.

Intr'o zi îmĭ era tare foame. N'am maĭ avut răbdare pînă să ajung acasă, am cumpărat un cîrnaţ, o bucăţică de pîine şi m'am pus să mănînc sub gangul uneĭ marĭ case vechĭ, vesel, fără să mă gîndesc că mă ameninţă o nenorocire.

O caleaşcă intră sub gang. D'abia am vreme să mă rezem de zid, cu braţele întinse ca un Christ.

O fată ţiuară strigă victorioasă: bagă de seamă!

E miss engleza! M'a văzut. Omul visurilor sale e aci, lîngă zid, cu un cîrnaţ într'o mînă, şi cu o bucată de pîine într'alta.

Intr'un cenaclu se face o romanţă asupra nenorociriĭ mele: *Christos cu cîrnaţele:* patru cuplete şi un refren.

XIV

Conspiraţia

Rock vine şi'mĭ anunţă că s'a hotărît asasinarea luĭ Napoleon.

— Legăturile tale cu *high-liful* poate te vor opri să iei parte? zice el zîmbind. Vei avea curajul să părăseştĭ fericirile, cariĕte înconjoară, pentru pericolele pe carĭ ţi le ofer?

— Pericolul! dar eŭ iubesc pericolul.

Totuşĭ nu maĭ am credinţa cea veche, maĭ mult g... de aventurĭ şi că să nu par dezertor sînt motivele carĭ mă împing să iaŭ parte la complot.

Acesta e hotărîrĭ pentru astăzĭ.

Totul constă în a trage asupra împăratuluĭ care trebue să meargă astă seară la Opera-comică.

Am fost înştiinţat că mi se vor da pistoale şi cartuşe cînd va fi momentul.

Intr'adevăr, la ora zisă, mi s'aŭ trimis. Va să zică, e serios!

In ultimul moment înştiinţez şi pe un vechiŭ prieten din Nantes, Collinet, student în medicină, al căruĭ tată este milionar. El se însărcinează să poarte jumătate din arme. Bravo!

Nicĭ odată nu se va bănui acest fiŭ de bogătaş, jucîndu-se cu libertatea şi pielea sa într'o întreprindere de răsculaţĭ.

Dinsul'a parte pe faţă, din prietenie pentru mine şi de asemenea tirit de şuvoiul republican.—Vîrî pistoalele şi muniţiunile în buzunările redingoteĭ şi a pardesiuluĭ săŭ, merge înainte şi se aşează la o masă a uneĭ cafenele unde vor sosi complotiştiĭ după „faptul" săvîrşit.

E ora şapte. Aşteptăm.

Opt ore şi jumătate. Nicĭ o veste. Zece ore. Nimenĭ.

Miezul nopţiĭ... Nimic încă!

Dar e oribil să ne lase aşa fără veştĭ. Aŭ avut timpul să se întoarcă. Ar trebui să fie aci să ne spună că s'aŭ codit, că aŭ avut frică, că şefiĭ şi oamenii aŭ dat înapoĭ, că putem să ne ducem acasă, că „faptul" se va împlini altă-dată — la calendele greceştĭ!

Trebue să luăm o hotărîre.

Risipiţi-vă, pîndiţi prin prejur, eŭ rămîn cu Collinet.

Bun băiat! Poartă într'una armele. Il maĭ uşurez — amîndoĭ formăm un arsenal! Dacă un sergent ne-ar aresta, am fi saŭ deportaţĭ la Cayenne, saŭ poate am fi împuşcaţĭ chiar seara asta.

Se aud paşĭ.

E poliţia? Saŭ unuĭ de aĭ noştri?

E un tovarăş —dar nu ştie nimic.

— Eĭ, Duriol, de unde viĭ?

— De unde viĭ?

Se apropie de mine prefăcîndu-se că se clatină şi'mĭ suflă la ureche lozinca conjuraţieĭ.

Cum! Şi Duriol face parte din ea? Cine să'l fi înştiinţat?

Ne-o spune repede, Joubert. Acum dacă e, să vedem ce ştie.

— Aĭ fost la Opera-comică?

— Da.

— Eĭ bine?

— Eĭ bine! Nu s'a tras cînd împăratul a intrat; nu eraŭ gata, trebuia să se tragă la sfîrşit. Dar în timpul pîndeĭ; unuia din conjuraţĭ l-a scăpat un pistol din buzunar; poliţia a pus mîna pe individul, acesta a avut frică, a descoperit multe, a arătat pe părtaşĭ; unul cîte unul aceştia aŭ fost arestaţĭ în coridoare, fără gălăgie...

— Cine a fost arestat? Nu cumva şi Rock?

— Nu, nu cred.

Iarăşĭ se aud paşĭ... De astă-dată e chipiul unuĭ sergent de oraş.

Trebue să fugim.

In întuneric, o tulim pe lîngă zidurĭ.

La treĭ ore dimineaţa iată-mă în sfîrşit în patul meŭ, zdrobit de oboseală.

Luptele mele contra imperiuluĭ se sfîrşesc maĭ tot-d'a-una aşa, cu oboseală şi cu rănĭ carĭ fac să'mĭ sîngereze picioarele.

Afacerea ia o întorsătură proastă.

Aflu că Rock e închis. Dinsul a fost la Opera-comică.

Dar ceĭ carĭ n'aŭ fost vor scăpa oare?

Legrand, Collinet, Duriol şi cu mine am devenit obicinuiţĭ uneĭ lăptăriĭ din strada Cordiers.

De cînd cu complotul luăm aere de băieţĭ fără grijă, carĭ nu trăesc de cît ca să petreacă şi să arunce baniĭ pe fereastră.

E opt ore seara.

Lăptăria e năvălită...

Un om cu o eşarpă tricoloră e în capul a şase saŭ şapte indivizĭ.

El poruнceşte să se închidă uşile. — In numele legeĭ, nimenĭ să nu iasă".

(Va urma)

timp. Declarațiunile se țin în cel mai mare secret.

V. I. Pella

•

Paris 12 Noembrie ora 1 jum. noaptea

Pellieux continuă ancheta. Se așteaptă sosirea luĭ Piquard din Tunis. Esterhazy îl atacă mereŭ pe acesta. Piquard posedă multe documente, a căror divulgare ar produce un scandal enorm. Ziarele vorbesc de o mare Panama a armateĭ, nu aduc însă nicĭ o știre nouă senzațională. Toată afacerea e înconjurată de mister.

Dupont

Ediția de seară

Telegrame

— (Serviciul „Agenției Romîne") —

Austria și Rusia

Petersburg, 11 Noembrie.—Nowoje Wremia *vorbind de expunerea contelui Goluchowski, laudă foarte mult limbagiul săŭ franc și decis în ceea ce privește Rusia. Austro-Ungaria joacă acum un rol eficace și influent în concertul european. Ințelegerea austro-rusească asigură statelor balcanice deplina lor independență și dreptul de a dispune de ele insiși, cu condiție să nu devie o primejdie pentru pacea Europeĭ.*

Convențiunea ruso-bulgară

Petersburg, 11 Noembrie.—„Oficialul" publică convențiunea comercială ruso-bulgărească, precum și numirea d-luĭ Eichler, secretar de legațiune la Carlsruhe, ca însărcinat de afacerĭ rus pe lîngă curtea din Bade.

Pacea turco-greacă

Constantinopol, 11 Noembrie. — A fost o intrunire a ambasadorilor în care s'a discutat cestiunea cretană. Vor maĭ urma încă și alte intrunirĭ spre a regula cît se poate maĭ curînd această cestiune.

Membriĭ comisiuneĭ de delimitare a granițeĭ s'aŭ întors la Constantinopol. Granița este determinată pînă la Gurmița. Lucrările comisiuneĭ vor continua la primăvară.

Camera elină

Atena, 11 Noembrie. — Camera n'a ținut ședință de oare-ce nu s'a atins quorum-ul reglementar.

Toate ziarele, afară de presa delyanistă, critică mult atitudinea camereĭ.

Delegațiunea austriacă

Viena, 11 Noembrie. — In ultima ședință a comisiuneĭ budgetuluĭ delegațiuneĭ reichsrathuluĭ aŭ luat cuvîntul domniĭ Strausky, Gross, Scheicher, Kaiser Lupul, Krammaz, Popowsky, Dipauli, Dzidusyicki și Zedwitz.

Toțĭ acești oratori s'aŭ declarat, satisfăcuțĭ de politica austro-ungară bazată pe tripla alianță și salută înțelegerea strînsă cu Rusia. — D-niĭ Strausky și Krammaz relevează în special ințelegerea cu Rusia, pe cînd d-niĭ Gross și Kaiser insistă maĭ cu deosebire asupra tripleĭ alianțe și asupra relațiunilor din ce în ce maĭ intime cu Germania.

Toțĭ oratoriĭ se declară satisfăcuțĭ de politica și de declarațiunile conteluĭ Goluchowsky. — Cea maĭ mare parte din eĭ declară că e de dorit o înțelegere a Europeĭ întregĭ în contra concurențiĭ de peste mare, dar maĭ mulțĭ se exprimă într'un mod sceptic asupra realizăriĭ acesteĭ ințelegerĭ.

Ministrul-președinte protestează în contra interpretăriĭ ce s'a dat citor-va puncte ale expuneriĭ sale, interpretare ce nu răspunde nicĭ intențiunilor sale, nicĭ moduluĭ săŭ de a vedea.

Cuvîntarea luĭ Goluchowsky

Contele Goluchowsky zice că a declarat într'un mod foarte clar că tripla alianță este sufletul politiceĭ austro-ungare și că ea este un stîlp al păceĭ. Dar scopul politiceĭ austro-ungare n'ar fi fost atins de cît într'un mod necomplect, dacă aceasta nu s'ar fi silit să întreție relațiunĭ pline de încredere cu puterile ce nu fac parte din tripla alianță.

Tripla alianță este o alianță pacinică cu unica misiune de a intreține pacea. Or, garanțiile în favoarea menținerii păciĭ nu pot fi sporite decît printr'o îndrumare către relațiunĭ amicale, cu cele-l'alte puterĭ ale Europeĭ.

Un delegat a reprezentat dezvoltarea amicală a relațiunilor dintre Austro-Ungaria și Rusia ca și cum altă dată guvernul austro-ungar s'ar fi găsit în contradicție deschisă cu Rusia. Această interpretare este cu desăvîrșire greșită. S'aŭ putut produce neințelegerĭ în privința moduluĭ de a trata oare-carĭ cestiunĭ, dar guvernul austro-ungar s'a silit în tot-d'auna să le împrăștie. In orĭ ce caz, din fericire, s'a cîștigat de o parte și de alta convingerea că nu există nicĭ o ințelegere care să nu poată fi aplanată.

Ar fi o greșală de a crede că Austro-Ungaria a renunțat într'un mod general la orĭ-ce influență în statele balcanice. Monarchia austro-ungară, mulțumită relațiunilor sale economice și situațieĭ sale geografice, va exercita în tot-d'a-una în peninsula balcanică o influență națională, dar nu vrea să se amestice în afacerile de politică internă. Tot așa e și Rusia. Există în statele balcanice o tendință de a cîștiga amiciția puterilor marĭ într'un interes de partid și de a o exploata în interese de partid, dar puterile marĭ nu sînt dispuse să consimtă la aceasta.

Respunzînd la cestiunea de a ști cînd se va rechema trupele și corăbiile austro-ungare din Creta, contele Goluchovski declară că acest lucru se va face îndată ce situația va fi în deajuns de liniștită, pentru ca operațiunea să se facă fără teamă. Cît timp negociările ce se urmează actualminte între puterĭ în privința organizăriĭ insuleĭ Creta și a situațiuneĭ sale, nu se vor termina, nicĭ nu poate fi vorba măcar de retragerea trupelor și corăbiilor austro-ungare.

Este adevărat că corabia germană *Impărăteasa Augusta* a părăsit apele Cretane, pentru a merge în altă parte, dar guvernul german a declarat celor-l-alte puterĭ că în curînd va trimete o altă corabie pentru a o înlocui.

Comisiunea votează o ordine de zi aprobînd politica ministeruluĭ și adoptă bugetul ministeruluĭ afacerilor străine.

De pretutindenĭ

Cair, 11 Noembrie.—Kitchener-pașa și d-nu Parsons, guvernator din Suakim aŭ plecat la Massuach.

Belgrad 11 Noembrie. — Circulă știrea că d-nu Nowakovici, fost ministru-președinte, va fi numit ministru la Constantinopol.

Berlin, 11 Noembrie.—După maĭ multe ziare, forțele marineĭ germane din Asia orientală vor fi întărite.

Kiel, 11 Noembrie.—Incrucișătorul rus *Wladimir Monomach* a plecat la Cherbourg.

Roma, 11 Noembrie.—Generalul Morza a fost numit ambasador la Petersburg.

Toate ziarele dezaprobă cartea generaluluĭ Baratieri asupra bătălieĭ de la Adua și asupra evenimentelor ce aŭ precedat-o

Afacerea Dreyfus

— Amănunte prin poștă —

Cum a fost arestat Dreyfus

Maiorul Forzinetti, directorul închisoreĭ militare, care a fost destituit din pricina că a declarat luĭ Rochefort că Dreyfus e nevinovat, publică în *Figaro* un articol, în care face istoricul afacereĭ Dreyfus.

Iată în rezumat amănunțit acest articol:

„La 15 Octombrie 1894 dimineața, colonelul Aboville 'mĭ-a predat o scrisoare a ministrului de războiŭ datată 14 Octombrie, prin care mă anunță, că Dreyfus, căpitanul atașat ministeruluĭ de războiŭ, va fi adus înainte de amiază în închisoare, ca fiind acuzat de înaltă trădare. Am fost făcut personal responzabil de persoana căpitanuluĭ și mi s'a ordonat să țin pe prizonier în cel maĭ absolut arest secret și să veghiez ca să nu dispuie nicĭ de cuțit, nicĭ de alte obiecte ascuțite. Colonelul Aboville alese singur celula pentru Dreyfus și luă măsurĭ contra unor probabile demersurĭ, pe carĭ le-ar fi putut încerca oareșĭ-carĭ ovreĭ bogațĭ, imediat ce arestarea ar fi devenit publică. Eŭ n'am văzut pe nimenĭ, nicĭ un demers nu s'a făcut pe lîngă mine. La amiază sosi Dreyfus îmbrăcat în civil, și întovărășit de un maior și de doĭ polițiștĭ. Maiorul îmĭ înmînă ordinul de încarcerare, care era semnat de însușĭ ministrul și purta data de 14 Octombrie. Acest fapt dovedește, că arestarea luĭ Dreyfus fusese hotărîtă înainte ca Dreyfus să fi fost văzut și ascultat. Aceasta însemnează, că arestarea s'a făcut fără știrea guvernatoruluĭ militar al Parisuluĭ, care fusese numaĭ informat printr'un ofițer superior al statuluĭ major, trimes anume. Eŭ am fost oprit să fac aceasta.

„Din momentul arestăreĭ sale, Dreyfus a fost ca îngropat de viŭ în camera sa. Ușa celuleĭ nu se putea deschide de cît în prezența mea. Puține minute după arestare m'am dus la căpitanul Dreyfus. Era într'o stare de enervare de nedescris. Credeam că am în fața'mĭ pe un nebun. Ochiĭ îĭ eraŭ injectațĭ de sînge. Cu multă greutate am reușit să'l liniștesc. *Am avut impresia că acest ofițer e nevinovat.* Mă imploră să-ĭ daŭ putința ca să scrie, saŭ să scriu chiar eŭ ministruluĭ de războiŭ, ca el saŭ unul din generaliĭ ministeruluĭ de războiŭ să-ĭ ia interogatorul. Imĭ povesti fazele arestăreĭ care nu era nicĭ demnă, nicĭ militărească. Majorul Paty, care'l arestase în minister, veni între 18 și 24 Octombrie cu o autorizație specială a ministruluĭ de războĭ, pentru ca să ia interogatorul luĭ Dreyfus. El mă întrebă, dacă nu poate intra în celulă fără zgomot și cu o lampă care are destulă lumină — aceasta pentru că vroia să-l surprindă pe Dreyfus. Am răspuns că aceasta nu-ĭ cu putință. Majorul ascultă pe Dreyfus de două orĭ și îĭ dictă de ambele dățĭ pasagiĭ din documentul încriminat, pentru a putea compara scrisurile.

In această perioadă, enervarea deținutuluĭ era mereŭ foarte mare. Din coridor îl auziaĭ oftînd, strigînd și jurînd tare că e nevinovat. Ișĭ zdrobia trupul de mobile și de pereți, fără a ținea seamă de rănile și umflăturile ce 'șĭ-le făcea. N'avea o clipă de odihnă și cînd, zdrobit de suferințe și oboseală, se arunca îmbrăcat pe pat, somnul îĭ era deranjat de visurĭ grozave. Dreyfus avea fiorĭ așa de puternicĭ, în cît cădea cîte-odată de pe pat. In tot timpul acestor nouă zile ale uneĭ adevărate agoniĭ, el nu lua de cît bulion și vin zăhărit.

•

„La 24 Octombrie, starea sa sufletească foarte apropiată de nebunie, mi se păru așa de îngrozitoare, în cît, pentru a 'mĭ acoperi rezponsabilitatea mea, am făcut raport direct ministeruluĭ și guvernatoruluĭ militar al Parisuluĭ. In urma acestuĭ raport, am fost chemat și m'am dus la generalul Boisdeffre, pe care 'l-am urmat la ministru. Generalul mă întrebă de părerea mea, și eŭ am răspuns fără hezitare: *Sînt pe cale greșită. Ofițerul e vinovat.*" Aceasta a fost convingerea mea care, de atuncĭ s'a întărit numaĭ. Generalul intră singur în cabinetul ministruluĭ și se întoarce după cîte-va minute. Părea foarte răŭ dispus și 'mĭ zise: „ministrul pleacă pentru a asista la nunta nepoateĭ sale. El 'mĭ-a dat „carte blanche." Ingrijește de Dreyfus pînă la întoarcerea luĭ, cînd va aranja lucrul."

Credeam, că generalul Boisdeffre e străin de arestare, saŭ că cel puțin n'o aprobă. El 'mĭ-a poruncit ca să examinez pe căpitan în secret prin medicul institutuluĭ. Acesta prescrise medicamente calmante și recomandă continuă supraveghere. Incepînd de la 27 Octombrie, maiorul Paty venea aproape zilnic, pentru a obține prin probe de scris de fiecare dată cîte o nouă declarație, în contra căreia Dreyfus protesta mereŭ declarînd, că e acuzat fără a cunoaște crima de care e inculpat. Instrucția a fost lungă și minuțioasă și pe cînd continua, Dreyfus așa de puțin credea că va fi dat în judecată, cu atît maĭ puțin că va fi condamnat, în cît declara că va cere ca compensație, legiunea de onoare și apoi va demisiona. El îmĭ spunea: „maiorul Paty n'a putut dovedi nimic contra mea, de oare-ce nu e nimic la mijloc. Se procedează numaĭ după presupunerĭ și deducțiĭ, fără ca să se precizeze ceva". Cîte-va minute înainte de a apare în fața judecătorilor săĭ, îmĭ zise: „Sper că martiriul meŭ se aprepie de sfîrșit și că voĭ fi în curînd în brațele alor meĭ".

•

„Din nefericire, lucrurile s'aŭ întîmplat alt-fel. După miezul nopțeĭ, Dreyfus fu readus în celula sa, unde îl așteptam. Zărindu-mă, el strigă plîngînd cu hohote. „Singura mea crimă este că m'am născut evreŭ. Aci m'a adus o viață plină de muncă și de osteneală." Desperarea luĭ era așa de mare, în cît am trebuit să înlocuesc privigherea mea. A doua zi veni la el apărătorul săŭ, Demange. El strînse pe Dreyfus plîngînd la piept și'l zise: „Copilul meŭ, condamnarea ta este cea maĭ mare infamie a veaculuĭ!" Eŭ stăteam surprins.

„De aci înainte s'a permis să corespondeze, sub control, cu familia sa. De două orĭ șĭ-a văzut soția și soacra. Eraŭ scene sfîșietoare. După condamnare încă maiorul Paty veni să obție o recunoaștere de vinovăție, saŭ cel puțin o recunoaștere de la Dreyfus că a fost victima uneĭ păcăleli. Dreyfus răspuns că nimenĭ n'a voit să'l păcălească vre-odată, și că e nevinovat. La 4 Ianuarie 1895 scăpasem de grava răspundere ce apăsa asupră-mĭ. După ce strînsesem mîna căpitanuluĭ Dreyfus, l'am predat jandarmilor, carĭ l'aŭ dus la școala militară unde a fost degradat."

•

Incheind, Forzinetti declară că a făcut demersul pe lîngă Rochefort numaĭ din umanitate. Un mare număr de cercurĭ civile și militare,— zice el— sînt ca și mine — convinșĭ de nevinovăția luĭ Dreyfus, dară lașitatea omenească îĭ împiedică să declare aceasta în public. O înaltă personalitate parlamentară ne-a zis: „Procesul Dreyfus este un proces antisemit, altoit pe crime politice. Aceasta-ĭ și convingerea mea. Deie Dumnezeŭ, ca nenorocitul să fie reabilitat într'o zi, spre cinstea patrieĭ și alor săĭ."

Dal.

Ultime informațiunĭ

Azĭ dimineață aŭ plecat la Craiova spre a lua parte la banchetul politic din acel oraș, d-niĭ miniștri Sturdza, Haret, Stolojan, Cantacuzino, Djuvara și Brătianu, cum și d. C. F. Robescu, primarul Capitaleĭ, d. Gr. Tocilescu, d. N. Crătunescu, d. Eugeniu Carada, d. Gr. Vulturescu și d. Saligny, directorul general al C. F. R.

După cum am anunțat, d. general Berendeiŭ ministrul de războiŭ, s'a abținut să ia parte la acest banchet.

Delegația consiliuluĭ județuluĭ Argeș a confirmat alegerea consiliuluĭ comuneĭ urbane Curtea de Argeș, efectuată la 19 Octombrie.

D. Stolojan, ministrul de domeniĭ, a ordonat tuturor inginerilor acestuĭ minister să depue de urgență rapoartele lor cu privire la explorările de mine.

D-niĭ Ioan Apostolescu și Gh. Ionescu aŭ fost aleșĭ primul primar și al doilea ajutor de primar al comuneĭ Mihăileni.

Membriĭ în acelaș consiliu comunal aŭ fost aleșĭ d-niĭ Festilă, Ludwig Chinculescu, Gh. Ungureanu, Marcovicĭ, Panait Horapovici și I. Cusen.

Ministrul de războiŭ a hotărît ca toate corturile militare să nu fie comandate la fabricanțĭ, ci să fie lucrate în atelierele arsenaluluĭ armateĭ.

In urma experiențelor făcute cu vaccinul profesoruluĭ Perron în contra pneumo-enteriteĭ infecțioase la porcĭ, constatîndu-se că vaccinul dă rezultate foarte bune, s'a hotărît ca acest vaccin să fie întrebuințat rămătorilor din tîrgul de la T.-Severin printre carĭ bîntue pneumo-enterita.

La concursul de medicĭ veterinarĭ aspiranțĭ la gradul de maior, aŭ reușit numaĭ următoriĭ 4 candidațĭ: Gavrilescu, Boboc, Budurescu și [illegible].

Astăzĭ avem deja în 13 Noembrie și 'n facultatea de drept nu s'a anunțat încă examenul anuluĭ al III-lea. Am vrea să știm dar—cînd se vor ține cele-l'alte examene?.. După regulament, ele trebuesc să se țină la 15 Octombrie; or, această dată a trecut de mult și iată că se apropie și vacanța Crăciunuluĭ. — și, cu toate astea, nu s'a anunțat de cît ținerea examenuluĭ celuĭ de al III-lea an. Decĭ, încă o dată, cînd se vor ține cele-l'alte examene?...

La 15 Noembrie se va ține la școala veterinară un concurs pentru catedra de patologie și clinică chirurgicală.

Sînt doĭ candidațĭ.

Maĭ mulțĭ podgorenĭ din *Focșanĭ*, ne roagă să publicăm următoarele

In calitate de membri fondatorĭ aĭ sindicatuluĭ viticol din Focșanĭ, întrebăm pe onor. președinte al camereĭ sindicale: ce măsură prepară biroul dirigent și ce studiĭ pregătitoare face pentru a salva podgoria Odobeștĭ de pustiirile peronosporeĭ, pentru a ajuta pe miciĭ proprietarĭ la reconstituirea viilor distruse de filoxeră? Așa de bogat în promisiunĭ la început, sindicatul viticol se arată de la o vreme încoace foarte greŭ la treabă.

Să credem oare că tot zgomotul ce s'a făcut în jurul aceste mișcărĭ a fost numaĭ un moft?

Cel în drept să răspundă.

Citim în „Tribuna":

Astăzĭ de nou impricinațiĭ obicinuițĭ în procesele de presă, aĭ ziaruluĭ nostru aŭ primit citărĭ, două de odată, ca să se prezenteze la judele instructor în cauza penală.

Sînt citațĭ: redactorul responsabil, *(care anume, nu știm, căcĭ nu e numit, de aceea citarea luĭ nu a înmînat-o încă nimănuĭ),* reprezentantul societățeĭ editoare, d-l. Victor H. Dressnandt, și d-l Iosif Marschall, *factorul tipografieĭ, care este responsabil pentru tipar.*

După toate probabilitățile, „Tribuna" e amenințată de două nouĭ procese de presă, de odată.

Terminul citărilor e pe 26 l. c.

Așa se vede că locul grațiatuluĭ nostru Balteș, nu'l pot suferi mult timp neocupat.

Așa cer interesele maĭ înalte ale luĭ Bànffy și Ieszenszky.

D. Achil Constantinescu, medic veterinar, a fost trecut din funcția de șef al serviciuluĭ laboratoruluĭ de fiziologie, în postul de șef de clinică pentru boale contagioase și secrete.

D-na Măcescu, care se pretinde moștenitoarea celor 500 milioane leĭ ale americanuluĭ Stefens, a plecat alaltă-erĭ în America pentru a începe acolo procesul de moștenire

Se știe că în această afacere de milioane este amestecat ca advocat și d. Tache Ionescu, care speră să poată lua și d-sa o parte din aceste milioane.

Se știe că guvernul nostru hotărîse ca, la expoziția cea mare din Paris, Romînia să expună un palat de sare romînească.

Această idee a fost acum cu totul părăsită, de oare-ce un astfel de palat pe lîngă că ar costa enorm de scump, dar n'ar putea servi la nimic dacă avem în vedere faptul că sarea atrage umezeală prea multă.

O telegramă din Tulcea ne face cunoscut că un șlep mare de fier proprietatea d-luĭ Jongaperian din Brăila, încărcat cu cereale, remorcîndu-se spre Sulina, a fost lovit de un vapor englez și cufundat cu totul în Dunăre

Șlepul și marfa sînt asigurate la societatea Generală Romînă.

D. Ferechide nu s'a pronunțat încă în chestia concursuluĭ farmaceutic.

Ministrul de interne este foarte ambarasat în luarea uneĭ hotărîrĭ în această afacere, de oare-ce se fac nenumărate presiunĭ asupra d-sale ca să hotărască în senzul celor interesațĭ și protejațĭ.

Cel maĭ aprig stăruitor în această afacere, este farmacistul Weinhold susținut de d. Ionel Brătianu.

Acesta a rugat chiar pe d. Ferekide ca să ocolească dispozițiunile legeĭ și să acorde d-luĭ Weinhold, fără concurs, dreptul de a deschide o farmacie în Pitești.

Vom vedea dacă d. Ferechide va îndrăzni să comită această ilegalitate.

Marchizul de Pandolfi a sosit în capitală azĭ dimineață la ora 6. D-sa a descins la otel Continental unde a fost vizitat de d. V. A. Urechiă și maĭ mulțĭ membri aĭ ligeĭ.

La școala veterinară din Capitală ivindu-se un noŭ caz de febră tifoidă, direcțiunea a luat imediat toate măsurile de dezinfectare.

Școala a fost erĭ radical dezinfectată.

Febra tifoidă

Iată buletinul statistic despre mersul epidemieĭ de febră tifoidă din Capitală pe ziua de 11 Noembrie: în oraș 165 bărbațĭ și 148 femeĭ, total 313; în spitale 268 bărbațĭ și 121 femeĭ, total 389,—ceea ce ne dă un total general de 702 bolnavĭ. După cum se vede, epidemia merge crescînd.

Doctorul Felix a fost informat că la institutul geografic pendinte de ministerul de războiŭ s'a ivit maĭ multe cazurĭ de febră tifoidă.

In acest institut sînt 5 cazurĭ de febră tifoidă printre elevĭ și 2 cazurĭ printre profesoriĭ acestuĭ institut.

Totușĭ, d. d-r. Felix n'a luat nicĭ o măsură ca institutul să fie închis. D-sa explică această indiferență, prin faptul că n'are dreptul să se amestece în afacerile instituțiunilor dependinte de ministerul de războiŭ.

Atragem dar atențiunea ministruluĭ de războiŭ asupra institutuluĭ geografic infectat de febră tifoidă.

Statistica oficială a serviciuluĭ sanitar din capitală dă următoarele date cu privire la mortalitatea provenită din cauza febreĭ tifoide; de la 28 Octombrie pînă la 2 Noembrie aŭ fost în capitală 7 cazurĭ mortale de febră tifoidă, iar de la 2-8 Noembrie aŭ fost 32 de cazurĭ mortale.

Depeșile „Adevĕruluĭ"

Afacerea Dreyfus

Bruxelles 12 Noembrie 11 a. m.

Maiorul Piquard sosește Sîmbătă la Paris. Se zvonește că va fi imediat depus, dar că actele ce poseda, se află deja în mîinile apărătorilor luĭ Dreyfus.

Lafargue, amicul și secretarul fostuluĭ președinte Casimir Perier, dezminte știrea că împăratul Wilhelm 'ĭ-ar fi trimes acestuia o scrisoare asigurîndu-l de nevinovăția luĭ Dreyfus.

V. I. Pella.

•

Paris, 12 Noembrie, 12 ziua.

Generalul Pellieux a interzis în mod sever luĭ Esterhazy ca să maĭ comunice preseĭ vre-o știre, amenințîndu-l că la caz de nesupunere, va ordona imediat depunerea luĭ.

Se așteaptă pe Sîmbătă sosirea luĭ Picquard.

Dupont.

Crime, Delicte, Accidente

Din Capitală

Duminică, 9 curent, i s'a furat d-luĭ avocat C. Polysu o căruță de la via d-sale. Furtul s'a făptuit ziua'nămiază-mare, pe șoseaua Pantelimon, în mijlocul animație, ce obicinuit domnește în zile de sărbătorĭ pe această șosea. Hoțiĭ aŭ adus un cal, aŭ descărcat căruța de tot ce era încărcat în ea aŭ înhămat calul și aŭ pornit nesupărațĭ de nimenĭ. Și cu toate acestea furtul s'a întîmplat la bariera Bucureștilor și în dreptul caseĭ unuĭ consilier comunal.

Un băiat anume Chiriță Ștefan, lucrător la fabrica de paste făinoase a d-luĭ Solacol din calea Moșilor 144, a fost prins azĭ dimineață de roata motoruluĭ, strivindu-ĭ cu desăvîrșire mîna stîngă; el a fost transportat la spitalul Colțea, unde imediat i s'a amputat mîna strivită.

Din țară

In comuna Ostrov, din județul Constanța, surpîndu-se hruba de sub casele luĭ Niță Ionescu, pămîntul căzut a îngropat pe maĭ mulțĭ lucrătorĭ cît și pe un copil al luĭ Niță Ionescu.

Un mare număr de cetățenĭ intervenind, lucrătoriĭ și copilul aŭ fost scoșĭ morțĭ.

Femeea Vișana, din comuna Orbeasca, județul Teleorman, fiind bolnavă de maĭ mulțĭ anĭ, s'a strangulat în podul caselor eĭ.

ULTIMA ORĂ

Depeșile Adevĕruluĭ

Afacerea Dreyfus

Bruxelles 12 Noembrie, 2 jum. p. m.

Mathieu Dreyfus declară că Esterhazy nu e conte și nu e Francez. Viața sa este cu totul misterioasă pînă la data cînd a intrat în armata franceză. Instrucțiunea va maĭ dura pînă cînd va sosi Picquard. Cercetările asupra trecutuluĭ luĭ Esterhazy confirmă cele spuse de Mathieu Dreyfus.

V. I. Pella.

•

Paris, 12 Noembrie ora 3 p. m.

Un ofițer superior declară în „Journal des Débats" că documentele menționate în borderoul în baza căruia a fost condamnat Dreyfus, eraŭ accesibile tuturor ofițerilor carĭ aŭ participat la manevrele din Châlons.

In borderoŭ se zice despre un document, că nu este accesibil scriitoruluĭ de cît pentru cîte-va zile.

Lucrul nu se poate referi la Dreyfus care ca ofițer de artilerie dispunea mereŭ de acest document. Ofițeriĭ de infanterie singurĭ îl puteaŭ avea numaĭ pentru scurt timp.

Articolul acesta a făcut mare senzație.

Dupont.

ECOURĬ

BURSA

(Prin fir telegrafic)

din Streinătate — *din Bucurescĭ*

Napoleonul Fl	9 54
Ruble „	12 .1[illegible]
Credit Anstalt „	354.7
„ fonc. austr. „	456
„ ungar „	[illegible]
Drum fier austr.	33[illegible]
Lombards. „	79.70
Alpines. „	[illegible]
Losurĭ turcestĭ	61.60
Rentă perp. aus.	102.40
„ arg. austr.	102 40
„ aur „	[illegible]2.70
„ ung. „	122.35
FRANCFORT	
Rentă Rom. 5% Fl	91.75
„ „ 4% „	89.9
BERLIN	
Napoleonul „	16.17
Ruble „	217.2[illegible]
Disconto „	198.9[illegible]
Schimb. Londra	20.20
„ Paris „	80.80
„ Amsterdam	168.70
„ Viena „	168 9[illegible]
„ Belgia „	80.45
„ Italia „	78.80
Ren. Rom. 5% „	101, „
„ 1890 4% „	91.90
„ 1891 4% „	91.75
„ 1894 4% „	92.1[illegible]
Imp. mun. Buc. „	100.50
PARIS	
Banca Otomană „	591.50
Los turcești. „	118.50
Impr. Egyptian „	—
„ Helenic. „	—
Drum de fer aus.	726
Alpines. „	289
Renta Fran. 3½% „	106.55
„ 3% „	103.65
Ren. Rom. 5% „	102.93
„ „ 4% „	[illegible].60
„ 1894 4% „	—
Ren. Italiană „	[illegible].52
„ Ungară „	—

11/23 Noembrie 1897.

	Impr. de stat romîne	
5%	Renta perpetuă lei	104
5%	„ amor. 1891	100¾
5%	„ „ (Im. 1892) „	102
5%	„ „ din 1893 „	102
[illegible]%	„ „ 1894 int. „	96
5%	„ „ (Im. 32½ milioane) „	91
4%	„ (Im. 50 milioane) „	92½
4%	„ „ (Im. 274 milioane) „	93
4%	„ „ (Im. 45 milioane) „	92½
4%	„ „ (Im. 120 milioane) „	92½
4%	„ „ (Im 90 milioane) „	91
5%	C. F. R. (Conv Schuldverschreib)	
5%	Oblig. Stat (Conv. rurale) „	102¼
	Imprumuturĭ de orașe	
5%	Oblig. Comuneĭ Bucureștĭ 188[illegible] leĭ	99½
5%	Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1884 „	—
5%	Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1888 „	—
[illegible]%	Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 189[illegible] „	100½
	Idem idem 1895	97½
	Imprumuturĭ de societățĭ	
[illegible]%	Soc. [illegible] ale leĭ	9½
5%	„ „ urb. Buc. „	92
5%	„ „ „ Iașĭ „	88
	Acțiunĭ	
	Banca Naț. Romînieĭ leĭ	—
	Banca Agricolă „	—
	Banca Romînieĭ „	—
	Soc. Asig. Dacia-Rom. „	—
	„ „ Națională „	—
	„ „ [illegible] Patrie „	—
	„ rom. con. inc. p. „	—
	„ de Basalt artific. „	—
	„ Letea „	—

● Aflăm că Miercurĭ, în 19 curent, se va celebra la Odobeștĭ cununia religioasă a d-luĭ Adolphe Bercovici, fiul depozitaruluĭ de ziare I. L. Bercovici din Dorohoi, cu d-ra Rebeca Kaufmann.

Citim în „Constituționalul":

● Bilanțul societățeĭ „Steaua Romînă", prezentat în adunarea generală, a produs o vie satisfacție acționarilor, fiind-că întîiul exercițiŭ s'a încheiat cu un profit de 341.087.07 c. din care 178.932.67 c. aŭ fost trecute ca rezerve.

Cîștigul de 7% net ne dă convingerea că această mare intreprindere merge progresînd, maĭ cu seamă că anul viitor, produsele și derivatele aceste industriĭ avînd pentru moment un debușeŭ suficient, se pot considera cu totul plasate.

267

MATHILDE ADANIA
SANTU B. ISAK
LOGODIȚĬ
București, Noembrie 1897.

[illegible]—Ad.

DEPLASĂRĬ

11 Noembrie

Hotel Continental: Tănasovicĭ proprietar, Mavrodi[illegible]. Crocco, comersant, Viena. Carabatescu, prefect, T.-Jiu. C-tinescu, inginer, Constanța.

Hotel Boulevard: A. Holban, prop., Iașĭ. Arnold Bian, comers., B.-Pesta. Epumind Klein, comers., B.-Pesta.

Hotel Capșa: D-na G. A. Gerson, voiajor, Viena. [illegible] BălEanu, proprietar, Bolintinu.

Hotel Enghiis: T. Moudru, procuror general, Iașĭ. V. Jebeleanu, proprietar, Doftana. Schina, medic, Craiova. Canciovara, locotinent, Ploeștĭ. P. D. [illegible], farmacist, Urlațĭ.

Hotel Frascat: Rob. Comiz, inginer, Brăila. Ed. Comiz, inginer, Brăila. Voinescu, inginer, Iașĭ. H. L [illegible], fabricant, Mărășeștĭ. A. Wittoz, voiajor, Paris. [illegible], voiajor, Paris. Alentasti, antreprenor, Sinaia. [illegible], prefect, Putna.

Hotel Kiriasi: P. Gusiadis, prop., Goeștĭ. C. Protopopescu, prop., Călărașĭ. Veisman, voiajor, Ploeștĭ. L. Niculescu, comersant, Ploeștĭ. P Buzeanu comers., Slobozia. D. S. Slobozeanu, comers., Călărașĭ. Nisescu, medic, Craiova. E. Haas, voiajor Duseldorf.

Hotel de France: Scharta Israel, comersant Ploeștĭ. Long M. comers., Ploeștĭ. Binder, comers. Brașov. Hagop. Schavelet, comers., B.-Pesta. Iosefovicĭ, comers., Ploeștĭ. Neiger, comers., Focșanĭ Iohan Lind, artist, Buda Pesta.

Hotel Union: Alexandru Focșanĭ, prop., T.-Sever n. Untendache, deputat, Caracal. E. Basch comisioner, Berlin. Moneti, antreprenor, Sinaia. Arnsanoff și Davidescu, comers., Buzău.

Hotel Dacia: Aser Iacob, comers., Alexandria. Ghiță Rădulescu, comers., Mărăsarĭ. I. Iorgulescu, comers., Buzău. C. Popescu, comers., Ialomița. Pannoff, comers., Rusciuk Teodor Canciof, comers., Rusciuk Mih. Arnadof, comers., Rusciuk Angel Volcef, comers., Tarnova. A. Ivanof, funcționar, Rus ink.

Hotel Central: Rafail Mutz, voiajor, Brăila. Z. Filoti, student, Brăila. C. Niculescu, moșier, Dobrogea. C. Gheorghiu, moșier, Odaia Niculescu, comers, T.-Severin. Adrianopol, comers, Giurgiu Elias Iosif, comers., Giurgiu. Irimescu, proprietar, Giurgiu.

Hotel Bristol: Locotinent Gruman, militar, T.-Măgurele Posner, comers.. Iașĭ Escenari, comers., Craiova. R. Spitz, comers., Viena. I A. Ionel, comers., Brăila. Gologan, comers., Sinaia. D-na Luciar Flusel, guvernantă, Whitte. Emil Kaiser, voiajor, Viena. Munteanu, prefect, Hușĭ An on Sümöller, inginer. Rusciuk. Fiokelstein, inginer, Iașĭ.

Hotel Metropol: Gallerin, medic, Craiova. C. Mărgăritescu, prop., Focșanĭ. D-na Maria Star, prop., Roman. M. C-tinescu, advocat, Ploeștĭ

Noutățile zileĭ

Din Capitală

Societatea geografică romînă, fiind în ajun de a începe tipărirea *Dicționaruluĭ geografic al Romînieĭ,* alcătuit și prelucrat după dicționarele parțiale pe județe, roagă pe toțĭ d-niĭ revizorĭ școlarĭ, profesorĭ și profesoare de geografie, precum și pe toțĭ membriĭ societățeĭ, să'ĭ semnaleze orĭ-ce omisiunĭ, erorĭ saŭ date eronate, ce ar fi avut ocazia a găsi în dicționarele geografice de județe, spre a ajuta prin aceasta, ca opera să fie pe cît se poate scutită de inexactitățĭ și greșelĭ.

Orĭ-ce scrisorĭ, în această privință, sînt a se adresa d-luĭ George I. Lahovari, secretarul societățeĭ geografice, Bucureștĭ, strada Rotarĭ No. 1.

†

Din Țară

Comitetul instituit în Cîmpulung pentru facerea unuĭ piedestal și așezarea bustuluĭ luĭ Radu Negru, a hotărît în majoritate, fiind contra numaĭ primarul Zamfirescu, punerea acestuĭ monument la capătul despre meazănoapte al bulevarduluĭ. Ideea, foarte nemerită, a fost aprobată de toată lumea.

†

Din străinătate

In camera belgiană isbucnise o ceartă religioasă. Catolicii înjurau pe ateiştĭ şi ateiştiĭ pe catolicĭ. Pentru a împăca lucrurile, preşedintele camereĭ Bernaert—din partidul catolic, făcu un apel către ambele părţĭ, recomandînd catolicilor ca să respecte convingerile ateiştilor şi ateiştilor ca să le respecte pe cele ale catolicilor. Guvernul a maĭ declarat că respectă principiul constituţional care consacră egalitatea confesiunilor.

•

Generalul Weyler reintors în Spania, caută să atragă atenţiunea opinieĭ publice asupră-şĭ. Opoziţia de toate nuanţele, de la carliştĭ şi pînă la republicaniĭ progresiştĭ, încearcă să'l puie înainte în luptă contra actualuluĭ guvern. Generalul a ţinut o cuvîntare în care dezminte toate ştirile carĭ spuneaŭ că s'ar fi purtat în Cuba ca un sălbatec. Puţin timp, zice Weyler, să maĭ fi rămas în insulă şi ar fi restabilit pacea, şi ar fi evitat marĭ pagube pentru comerţul spaniol. In opoziţie nu vroieşte să se înroleze: „e măgulitor—zice el—să fiĭ şeful unuĭ partid, dar e maĭ plăcut să fiĭ sprijinit de ţara întreagă."

Bonul 29 din Ucigaşul misterios

Cu acest bon se poate obţine unul din următoarele premiĭ:

Planşe:

1. Copilaşiĭ
2. In atelier
3. Femeea adormită
4. Lebăda
5. Diana surprinsă.

Fie care din aceste planşe, admirabil lucrate, are o valoare de cel puţin **2 leĭ** şi se acordă cititoruluĭ foiţeĭ noastre numaĭ pentru **25 banĭ**.

Gravurĭ:

1. Invingătoriĭ Bastilieĭ
2. Vremea frumoasă
3. Harpista
4. Glorificarea logeĭ
5. Ţiganiĭ
6. Iubirea fiească.

Fie care din aceste gravurĭ, ingenioase lucrărĭ de artă, are o valoare de cel puţin **3 leĭ** şi se acordă cititoruluĭ nostru numaĭ pentru **60 banĭ**; cu cel puţin *3 bonurĭ* se poate obţine o gravură pentru *50 banĭ.*

Tablourĭ (nudităţĭ):

1. Tineretea
2. Aurora
3. Iluzia-Sclava-Fascinaţia
4. Suzana
5. Diana-O femee-Jucărie
6. Primăvara
7. Oglinda-Greerele
8. Bacchanta şi Satiru.

Fie care din aceste splendide lucrărĭ artistice are o valoare de cel puţin **2 leĭ** şi se acordă cititorilor noştri numaĭ pentru **25 banĭ**.

Numaĭ marele număr de cititorĭ aĭ *Adevĕruluĭ* aŭ permis realizarea acestor combinaţiunĭ de premiĭ; alt-fel aceste lucrărĭ de artă în micĭ cantităţĭ nu se pot obţine de cît cu preţurĭ foarte scumpe.

Profitaţĭ decĭ de ocaziune, cititorĭ aĭ *Adevĕruluĭ* şi aĭ foiţeĭ noastre *Ucigaşu misterios.*

RENE GHIL

?

Nu cunoaşteţĭ pe d-ra fără nume, pe fetişcana rumenă şi drăgălaşă care, numaĭ privind-o, te face sclav al eĭ?... Şi, cu toate acestea, tot cartierul Latin a cunoscut-o, nu este student care să nu fi petrecut cu *Fără nume* o noapte de voluptate... *Fără nume* este fata uneĭ spălătorese care a murit spălînd rufele fără să devie, ca d-na Sans-Gêne, mareşală a Franţeĭ, — şi, cu toate acestea, mama drăgălaşeĭ mele eroine fusese de două orĭ regină a spălătoreselor din Paris.

Fără nume n'avea ruşine; ea se oferea la toţĭ cu o neruşinare drăgălaşă... Maĭ săptămîna trecută am întîlnit'o ţinîndu-se de gît cu vre-o treĭ studenţĭ de la litere.

•

Domnişoara *Fără nume* mĭ-a spus într'o seară povestea primeĭ eĭ iubirĭ adevărate, poveste care nu poate purta vre-un nume.

— Pe voĭ, zicea dînsa, vă iubesc, vă iubesc pentru că'mĭ daţĭ să beaŭ bere şi şampanie, vă iubesc pentru că'mĭ daţĭ în fie-care seară cîte un loc sub plapoma voastră, vă iubesc în fine pentru că... nu ştiŭ nicĭ eŭ de ce.

Pe el însă, pe Edgar, l'am iubit din suflet, l'am iubit după cum o amantă cinstită îşĭ iubeşte amantul, l'am iubit ca pe un D-zeŭ.

Eram de 18 anĭ cînd am făcut cunoştinţă cu Edgar, era un student ca se învăţa, iar nu care se juca cu cartea după cum vă jucaţĭ voĭ...Edgar era frumos şi de aceea Dumnezeŭ mi l'a luat, — sărmanul era ofticos.

*

Apoĭ începea să plîngă şi spre a o consola îĭ înecaĭ necazul în cîte-va sticle de bere saŭ de şampanie... Pe frigul ăsta demn de polul nord, *Fără nume*, eşind goală, a răcit şi erĭ am primit ştirea că a murit.

Vin de la spital: pe marmora rece se întinde gol corpul sculptural al favoriteĭ noastre... Sărmana fetiţă are un corp poftitor, care ar tenta pe cel maĭ pudic şi ascet martir al biserici creştine.., Privindu-ĭ trupu-ĭ rece, fără voe am plîns; gîndul că *Fără nume* ne va părăsi mă întristează mult.

Pare că doarme, mîna dreaptă îĭ stă trîntită pe frumosul eĭ piept, — sărmana pare că, murind, un sentiment de vagă pudoare a cuprins'o... La spital am auzit că va fi un adevărat pelerinajiŭ; toţĭ studenţiĭ se vor duce să azvîrle cîte o floricică peste corpul rece al acesteĭ boeme.

•

Am îngropat'o... Toţĭ prieteniĭ am petrecut'o; unul din intimiĭ eĭ a pronunţat chiar un discurs, din care am reţinut această frază: „Floare, care aĭ vieţuit zmulsă din pămînt, intră în pămîntul din care aĭ eşit". Nu ştiŭ ce o fi voit să zică intimul sărmaneĭ fete.

. . . .

Fără nume o fi început să fie prada viermilor, sărmana! Şi toţĭ aŭ uitat'o, — pe dînsa care pînă maĭ erĭ făcea deliciul tutulor.

Caton

MODE

Guler de blană

Se face din chinchilla cu o margine de castor. Interiorul guleruluĭ e garnisit de asemenea cu castor.

Laura.

POŞTA REDACŢIEI

D-luĭ R. Sp. Berlin. Coresp. d-v. nu prezintă de cît un slab interes şi vorbeştĭ despre lucrurĭ despre carĭ am vorbit deja. Alt-ceva dar...

Plîngerĭ

Proprietar neuman

D. Panait Petrescu, din strada Mecetu 12, ni se plînge că proprietarul caselor în care locuieşte, anume Dumitru Chisălcescu, a bătut, în lipsa sa de acasă, pe d-na Petrescu, pentru că nu i s'ar fi plătit chiria la timp. Ba, nemulţumit cu atîta, sălbatecul proprietar a spart uşile şi ferestrele de la casă şi, intrînd în lăuntru, a distrus toate lucrurile ce a găsit, cauzînd ast-fel d-luĭ Petrescu marĭ pagube. Cum însă sub-comisarul Zamfirescu de la secţia 45 a constatat că d-nu Petrescu nu numaĭ că plătise chiria pe timpul cît contractase, dar, sechestrat de percepţie, plătise încă şi maĭ mult, — cerem celor în drept o cercetare la faţa loculuĭ şi darea în judecată a neumanuluĭ proprietar.

Pentru gospodine

Taninul ca remediŭ.— Dacă presăraţĭ înăuntrul ghetelor cu tanin, prezervaţĭ foarte bine picioarele de sudoare şi rănĭ. Praful de tanin se poate pune foarte lesne şi în ciorapĭ.

Gastr

Licitaţiunĭ

— In ziua de 12 Ianuarie 1898, orele 10 a. m., se va ţine licitaţie publică, în localul direcţiuneĭ generale a imprimerieĭ statuluĭ, bulevardul Elisabeta, Bucureştĭ, pentru darea în întreprindere a aprovizionăreĭ imprimerieĭ statuluĭ cu hîrtia şi cartonul necesare pe anul financiar viitor 1898-99.

— Se dă în întreprindere apărarea taluselor linieĭ Brăila-Galaţĭ prin pereurĭ şi blocaje contra inundaţiunilor pîriuluĭ Chineja. Valoarea după devis este de leĭ 290.000. Licitaţiunea se va ţine la ministerul lucrărilor publice în ziua de 13 Noembrie 1897, la orele 4 după amiazĭ precis.

— Se dă în întreprindere înlocuirea podelelor şi a coronamentelor parapetelor, precum şi cătrănirea lemnărieĭ podurilor peste pîraele Bubalniţa, Schitu, Hîngu, Dîrsu şi Răpciunĭ, de pe şoseaua Buhuşĭ-Piatra-Prisăcanĭ. Valoarea după devis este de leĭ 5.664, banĭ 26. Licitaţiunea se va ţine la ministerul lucrărilor publice şi la prefectura judeţuluĭ Neamţu, în ziua de 11 Noembrie 1897, la orele 4 după amiazĭ precis.

— Se dă în întreprindere consolidarea platformeĭ şi şanţurilor şoseleĭ Bujor-Crăeştĭ, între profilele 64—70 şi 172—186—55. Valoarea după devis este de leĭ 13.000. Licitaţiunea se va ţine la ministerul lucrărilor publice în ziua de 11 Decembrie 1897, la orele 4 după amiazĭ precis.

— In ziua de 20 Decembrie st. n. 1897, se va ţine licitaţiune, la direcţiunea generală a căilor ferate romîne, în Bucureştĭ, pentru darea în întreprindere a furnitureĭ registrelor de comptabilitate şi diferitelor imprimate, necesare dockurilor din Brăila şi Galaţĭ, în cursul anuluĭ 1898.

CORESPONDENŢA SĂLEI

Ţuluca, Călăraşĭ: Trimiteţĭ costul în mărcĭ poştale, adăugaţĭ şi pentru porto.

Alexandrescu. g. Burdujenĭ. Trimiteţĭ costul premiuluĭ ce doriţĭ.

Bărzănescu, Loco. Premiul vi s'a expediat.

Pentru cetitoriĭ noştri

Cam rar să poţĭ găsi ceva bun şi ieftin. Totuşĭ *noua bibliotecă ilustrată* din Paris întruneşte aceste condiţiunĭ. Cu **25 banĭ *în Capitală* saŭ 30 banĭ *în provincie*** se poate avea unul din volumele apărute în această colecţiune nostimă şi utilă şi depuse în *Sala de depeşĭ a Adevĕruluĭ.*

Iată acĭ şi lista volumelor apărute. Numele ce figurează pe coperta fie-căruia, dă măsura valoareĭ acesteĭ bibliotecĭ:

1. *Jules Mary* Amour d'enfant, amour d'homme;
2. *X. de Maistre* La jeune Sibérîenne;
3. *A. Duchatelle* Bonheur brisé;
4. *Charles Aubert* Péchés roses (I-ère série);
5. *Charles Deslys* L'épreuve;
6. *L. Marville* Autour de la gamelle;
7. *Paul Ponsolle* Autour de la lune de miel;
8. *Charles Monselet* Petits péchés;
9. *Voltaire* L'Ingénu;
10. *L. Marville* Les amours de Janette
11. *Paul Ginisty* Un jour d'angoisse;
12. *L. Marville* Rose-Claire;
13. *E. Moret* Coeurs d'élite;
14. *Fortunio* Les femmes qui aiment;
15. *L'Abbé Prévost* Manon Lescaut vol. I;
16. *L'Abbé Prévost* Manon Lescaut vol. II;
17. *Lafontaine* Contes et nouvelles vol. I;
18. *Jules Mary* Le boulet d'or;
19. *L. Marville* L'éventail rouge;
20. *Walter Scott* Les deux bouviers;
21. *Fiévée* Le dot de Suzette;
22. *J. Lermina* A. bruler;
23. *Voltaire* Zadig;
24. *Lafontaine* Contes et nouvelles vol. II;
25. *L. Marville* Mariage aux roses;
26. *Charles Aubert* Péchés roses (2-me série);

Cererile se pot face notîndu-se pe cotorul mandatuluĭ poştal—în dos—cuvintele: *Noua bibliotecă ilustrată*, urmate de cifrele ce figurează în dreptul volumelor dorite.

Cu cuponul de maĭ jos cititorul „Adevĕruluĭ" poate obţine cincĭ volume cu un leŭ în capitală şi un leŭ 25 banĭ în provincie.

BUN
pentru 5 volume
A se detaşa şi expedia Săleĭ de Depeşĭ a Adevĕruluĭ Bucureştĭ.

STAREA CIVILA

— Declaraţiĭ de căsătorie —

Ioan D. Maricescu, cu d-ra Ana V. Piroda. Gheorghe Ioniţă Ion Dincă, cu d-ra Rosa Vituşi Gheorghe, Constantin Iordache, cu d-ra Petrica F. Nicolae, Spirea T. Zamfirescu, cu d-ra Ioana Grigore Ion, Israil Iancu, cu d-ra Rifca Altăru, Istvan Ianoş Schay, cu d-ra Isidora Julia Th. Herman, Costantin I. Pantele, cu d-ra Nola Brebenel P. Marin, Locot.-Colonel Constantin Mănescu, cu d-ra Alexandrina Tătăranu, Jeanne Denise Lecocq, cu d-nu Constantin Vlavianu, Mihail A. Drăghici, cu d-ra Apolonia Elisa Reno.

AVIS

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 16 Noembrie a. c. se va ţine licitaţie publică la d-nul advocat *Ştefan Meitanĭ. Intrarea Valter Mărăcineanu No. 2 în Bucureştĭ* pentru închirierea fabriceĭ de spirt „**Olimpia**" situată în com. *Broşteniĭ Noĭ jud. Ialomiţa* pe termen de 5 anĭ saŭ pe termenul ce se va conveni în ziua licitaţiuneĭ.

Pentru a fi admis la licitaţiune se va depune o garanţie provizorie de leĭ 2000 iar garanţie definitivă va fi jumătate din chirie.

Informaţiunele se pot lua în toate zilele la sus zisa adresă de la ora 9—11.

537—5

INŞTIINŢARE

Luînd cunoştinţă de informaţia dată prin ziarul *Timpul* No. 227 din 11/23 Octombrie 1897 că maĭ mulţĭ samsarĭ se daŭ a însărcinaţĭ de afacerĭ aĭ *Credituluĭ Urban din Iaşĭ.*

Direcţiunea aduce la cunoştinţa celor interesaţĭ că ea n'a autorizat pe nimenĭ şi n'a acordat absolut nimăruĭ dreptul de a figura ca mijlocitor în afacerile de împrumuturĭ ale acesteĭ Societăţĭ.

Instituţiunile de Credit sînt menite de a veni în ajutorul proprietarilor de imobile rurale saŭ urbane, cînd aceştia îndemnaţĭ de propriile lor interese, simt necesitatea să se împrumute cu ipotecă; *ele însă nu fac cămătărie şi prin urmare nu aŭ trebuinţă şi nicĭ nu se cuvine să recurgă la oficiul samsarilor pentru a le procura clientelă.*

Ar fi chiar de dorit ca persoanele carĭ vroiesc să se împrumute de la Credit, să se *adreseze de-a dreptul Direcţiuneĭ*, fără să aibă nevoie de *stăruinţĭ streine* şi de cheltuelĭ inutile, de oare-ce, ea este gata de a le comunica toate *instrucţiunile necesare pentru complectarea actelor şi pentru îndeplinirea formalităţilor cerute de legea şi statutele Societăţĭ.* 570 3

MICA PUBLICITATE
De Joui

Anunciurile pot conține adresa saŭ numaĭ inițiale. Scrisorile nu se liberează de cît prezentatoruluĭ chitanțeĭ respective.
Cererile de informațiĭ relative la un anunciŭ trebue să aibă menționat numărul anunciuluĭ respectiv.

Linia de 25 litere 25 banĭ; patru liniĭ 50 banĭ; nu se adm. peste patru liniĭ. Din provincie baniĭ se pot expedia la adresa Administrațieĭ *Adevĕruluĭ*, în plic închis cu mărcĭ poștale.

Nu se admite la „mica publicitate“ de cît anunciurĭ relative la *cererĭ și oferte de slujbă, vînzărĭ și închirierĭ, cursurĭ, meditațiĭ, obiecte perdute și fondurĭ de comerciŭ, dar fără mențiune de preț.*

VINZARI și INCHIRIERI

De închiriat foarte eftin în strada Icoanei 8, apartamente, camere mobilate și nemobilate lunar saŭ annual. 541—4

De vînzare un loc strada Raionuluĭ 27 fața 14 stînjenĭ lung 52 stînjenĭ, 2 minute departe de stația tramvaiuluĭ Dudeștĭ. 466

255 hectare pămînt sînt de vînzare în comuna Tapraisar lîngă Constanța. A se adr. căpitan Th. Nicolescu, Constanța. 548—10

De vînzare saŭ închiriat o locomotivă pe linia normală esit. d. atelierul C. F. R. Adr. Theodoriadis Bib.-Vodă 18 Buc. 460-6

Camere mobilate de închiriat str. Arcului No. 19 Prețurĭ moderate. A se adresa la D-na Gardiev. 584—2

Lemne de foc 28 leĭ mia kilog. tăiate aduse la dom. în căruțe încuiate cu lacăt cînt drept. Dep. Mercur, Bucureștĭ Labirint 96. 586 10

Case cu loc mare și grădină lîngă gara Corabia, se vinde f. eftin infor. la C. W. Fortuna, Craiova și la M. Pițulescu Corabia. 585

CERERI ȘI OFERTE

Un student universitar dorește a da instrucțiĭ de limba germană; Informațiunĭ la administrația acestuĭ ziar. 578

Guvernantă romînă cu limba franceză și începutul piano găsește loc bun în provincie. Adr. M-me Bandau alea Carmen Sylva 1. 575

Tînăr fost la adm. de ziar caută un loc la un ziar saŭ un birou. Adr. I. C, administrația ziaruluĭ. 596—2

Doamnă tînără, avere 8-00 leĭ dorește a se căsători cu un func. de stat, leafa 20 l. lunar. Adr. S. N. p. rest. Galați 598 bis. 578

Absolvent cu diploma șc. comerciala caută loc într'o casă de com. saŭ orĭ-ce altă casă de com. adr. la Adevĕrul sub „Ion“ 573

Compt. coresp. l. franc, germ. rom. dispune de cîte-va ore libere, Caută ocupațiune. Adr la adm. «Adevĕrul» sub «Acceptat». 5 2—2

Compt. coresp. franc. germ. rom. prima referență și garan. caută post, fie Buc. saŭ provincie. Adr. adm. Adevĕrul sub F. H. 10. 583

Un bun desemnator dispunînd de cîte-va ore libere doreș. a se angaja la un architect cu ora saŭ cu buc. Adr. adm, ziar iniț. M. Z. 597

Tînăr refer. bune cunoscînd comptabilitatea și coresp. rom. vorbind germana caută orĭ-ce post. Adr. «Leon» post rest. Bacăŭ. 591

Un tînăr știind limba franceză găsește loc de pedagog în institut de provincie. Adr. M-me Bandau Aleea Carmen Sylva 1. 594—2

DIVERSE

Lecțiunĭ de limba franceză și engleză se daŭ de către un profesor francez. A se adresa la Adevĕrul. 587

Preparațiunĭ sistematice pentru examenul de maior ce are loc la Aprilie. A se adresa administrațiuneĭ acestuĭ ziar. 561

Se daŭ eftin. Două jumătățĭ mobilă garnitură puțin usa e. Adresa strada Viitoru 95. 446-10

Galoșĭ și Șoșonĭ de cauciuc se repară în strada Popa-Tatu No. 57 la Giordano Giovanĭ. 598—4

Colecțiĭ complecte din *Jartiera* pe prețul de leĭ 8. A se adr. J. R. Palatul Hugo etag II. Expedierĭ franco contra M. Poștal. 290

O familie respectabilă primește d-șoare saŭ doamne profesóre și studente de universitate în pension str. Romana 182. 534-10

Biuroŭ de încredere. Primul comisioner romîn și representant al filtruluĭ de apă Berkefeld. Coust. Bucureștĭ-Berzei 54 51—4

Se caută un cazan de 60—70 cal putere în perfectă bună stare, cu toate accesoriile luĭ. Adr. B. Manack Bibescu-Vodă 13. 448-6